MEZŐTÚR VÁROS POLGÁRMESTERE

Előkészítésben közreműködött:
Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Hatósági Osztály
BKTT SZSZK Család- és Gyermekjóléti Központ
BKTT SZSZK Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
Nevelési, oktatási intézmények vezetői
Érintett szervezetek

Az előterjesztést véleményezi:
Egészségügyi és Szociális Bizottság

E L Ő T E R J E S Z T É S

Mezőtúr Város Önkormányzata

Képviselő-testületének

2025. május 29-i ülésére

Mezőtúr város gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) a helyi önkormányzatok feladatává teszi a gyermekek védelmének és helyi ellátórendszerének kiépítését és működtetését, a területén élő gyermekek ellátásának megszervezését.
A Gyvt. 96. § (6) bekezdésének előírása szerint a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület minden év május 31-ig megtárgyal.

A gyámhatóságoktól, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) 10. sz. melléklete tartalmazza az átfogó értékelés tartalmi követelményeit:
a) A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira.
b) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása.
c) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása (gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása)
d) A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
e) Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések).

f) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program).
g) A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

A beszámoló elkészítéséhez tájékoztatást, adatszolgáltatást kértünk be minden nevelési és oktatási intézménytől, a Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálattól, valamint Család- és Gyermekjóléti Központjától, a Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Hatósági Osztályától, a FICSAK Mezőtúr Alapítványtól, a Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtártól, a Fejlesztő Egyesület 2023-tól, a Mezőtúri Kórház és Rendelőintézet Egészségfejlesztési Irodától, a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Mezőtúri Tagintézményétől. Alapul vettük a Mezőtúri Rendőrkapitányság 2024. évi tevékenységéről szóló beszámolóját, a Helyi Esélyegyenlőségi Programban, a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat 2023/2024. évre szóló beszámolójában foglaltakat.

A beszámolót a beküldött anyagok összegzése alapján készítettük el, részletesen tartalmazza a Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központja, valamint Család- és Gyermekjóléti Szolgálata munkájára vonatkozó szakmai beszámolót is.

A fentiek alapján kérem az előterjesztés megtárgyalását, és az alábbi határozat javaslat elfogadását.

Mezőtúr, 2025. május 09.

Szűcs Dániel
polgármester

Határozati javaslat

Mezőtúr Város Önkormányzata
......./2025.(V.29.) képviselő-testületi határozata

Mezőtúr város gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Mezőtúr Város Önkormányzata Képviselő-testülete Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján - tekintettel a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 96. § (6) bekezdésére, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (X. 10.) Kormányrendelet 10. számú mellékletére - az alábbi határozatot hozza:

1. Mezőtúr Város Önkormányzata Képviselő-testülete Mezőtúr város gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolót a határozat **melléklete** szerint elfogadja.
2. Mezőtúr Város Önkormányzat Képviselő-testülete köszönetét fejezi ki a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásával foglalkozó szakemberek részére.

A képviselő-testületi határozatról értesül:

1. Szűcs Dániel polgármester, Helyben
2. Patkós Éva alpolgármester, Helyben
3. dr. Enyedi Mihály jegyző, Helyben
4. dr. Balla Vilmos aljegyző, Helyben
5. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya, 5000 Szolnok, Ady Endre u. 35-37.
6. Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ, 5400 Mezőtúr, Fóti utca 168.
7. Nevelési-oktatási intézmények székhelyükön
8. Érintett szervezetek székhelyükön
9. Egészségügyi és Szociális Bizottság, Helyben
10. Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Hatósági Osztály, Helyben
11. Képviselő-testület tagjai, Helyben

Mezőtúr, 2025. május 29.

Szűcs Dániel
polgármester

dr. Enyedi Mihály
jegyző

Beszámoló
Mezőtúr Város gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

2024. év

Összeállította a beérkezett beszámolók, dokumentumok alapján:

Szendi Ilona szociális csoportvezető

„A gyerek az öröm, a reménység.
Gyönge testében van valami világi; ártatlan lelkében van valami égi;
egész kedves valója olyan nékünk, mint a tavaszi vetés: ígéret és gyönyörűség.”

(Gárdonyi Géza)

kép forrása: https://depositphotos.com/photo/family-hands-on-team-21308505.html

Tartalomjegyzék

I. Bevezető 5
II. A település demográfiai mutatói, az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása 9
1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira 9
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások 9
2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság 10
2.2 Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek 12
2.3. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás 14
2.4. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzellátása 14
2.5. Szünidei étkeztetés 15
2.6. Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj pályázat 16
2.7. Védendő fogyasztókkal kapcsolatos feladatok 18
2.8. Rendkívüli települési támogatás tanévkezdés megkönnyítése érdekében 18
2.9. Rendkívüli települési támogatás karácsonyi természetbeni támogatás formájában .. 18
2.10. Lisztadomány 19
2.11. Mikulás csomag, szaloncukor 19
III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása 21
1. A Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ 2024. évi gyermekvédelmi tevékenysége 21
1.1. Az Intézmény tevékenységének bemutatása 21
1.2. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 23
1.3. Család- és Gyermekjóléti Központ 41
1.4. A Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ 2024. évi gyermekvédelmi tevékenységének összegzése 55
2. Bölcsődei ellátás 56
3. Nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi tevékenysége, a gyermekétkeztetés biztosítása 58
3.1. Mezőtúri Városi Intézmény – Csoda-vár Központi Óvoda és Bölcsőde 58
3.2. Szent István Katolikus Általános Iskola és Óvoda 62
3.3. Mezőtúri Református Kollégium, Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Bölcsőde 64
3.4. Mezőtúri II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola . 66
3.5. Karcagi Szakképzési Centrum Mezőtúri Szakképző Iskola és Kollégium 68
3.6. Karcagi Szakképzési Centrum Teleki Blanka Gimnázium, Technikum és Kollégium 70

3.7. Összefoglaló táblázat a nevelési-oktatási intézmények adatszolgáltatásai alapján.... 71
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása 72
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések) 73
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása 75
6.1. A Mezőtúri Rendőrkapitányság család- és gyermekvédelmi tevékenysége, valamint a hozzátartozók közötti erőszak helyzetének bemutatása..... 75
6.2. A Mezőtúri Rendőrkapitányság gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységének értékelése..... 75
6.3. Kábítószer prevenció helyzete 76
6.4. Kiberbiztonság bemutatása 76
6.5. A Mezőtúri Rendőrkapitányság iskolaőri tevékenységének bemutatása..... 76
6.6. „Az iskola rendőre” program értékelése az aktuális, valamint az előző tanévre vonatkozóan 77
7. A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvény szerinti családvédelmi koordinációért felelős szerv hatáskörébe tartozó feladatok..... 78
8. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)..... 79
8.1. FICSAK Mezőtúr Alapítvány..... 80
8.2. Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtár 82
8.3. Fejlesztő Egyesület 2023 85
8.4. Mezőtúri Kórház és Rendelőintézet Egészségfejlesztési Iroda..... 89
8.5. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Mezőtúri 94
Tagintézmény..... 94
IV. Összegzés 96
A beszámoló elkészítéséhez felhasznált jogszabályok, dokumentumok 97

I. Bevezető

„Az a mód, ahogyan egy társadalom a gyermekeket kezeli, nemcsak törődésének és együttműködésének fokát jelzi, hanem jó tükrözi az adott társadalom igazságérzetét, jövő iránti elkötelezettségét, valamint azt is, mennyire fontos számára az eljövendő generációk emberi feltételeinek javítása.” (DE CUÉLLAR Javier Perez, ENSZ főtitkár)

A gyermekkor meghatározó időszak az ember életében. A jellemformálódás szempontjából lényeges a családi háttér, a törődés, a szeretet, a társas kapcsolatok kialakítása, az életkörülmények minősége. Minden gyermek azonos jogokkal születik: joga van az élethez, a saját családjában történő nevelkedéshez, a megfelelő lakhatáshoz, oktatáshoz, egészségügyi ellátáshoz stb. Sajnos nem minden gyermeknek adatik meg szerető, gondoskodó családi légkör, előfordul, hogy szakemberek beavatkozására van szükség ahhoz, hogy a gyermek megfelelő körülmények között nevelkedjen, veszélyeztetettsége megszűnjön.
„A gyermekvédelem a közigazgatás költészete” - mondta Széll Kálmán miniszterelnök. A gyermekvédelem tágabb értelemben magában foglal minden olyan tevékenységet, amelyet a gyermek érdekében a család, a nevelési-oktatási intézmény, a munkahely, vagy a társadalom bármely intézménye tesz. Szűkebb értelemben a gyermekvédelem olyan állami feladat, amely a különleges védelemre szoruló gyermekeket védi hatósági eszközökkel.
A védelem és gondoskodás magában foglalja mind a család, mind az állam kötelességét. A családban való nevelkedés biztosítása a legfontosabb, azonban ha erre nincs lehetőség, akkor az állam kötelessége a jogi szabályozás és a megfelelő intézményrendszer megteremtése, illetve működtetése, a helyettesítő védelem biztosítása.

Magyarország Alaptörvénye XVI. cikke az alábbiakat szabályozza:
„(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Magyarország védi a gyermekek születési nemének megfelelő önazonossághoz való jogát, és biztosítja a hazánk alkotmányos önazonosságán és keresztény kultúráján alapuló értékrend szerinti nevelést.
(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.
(3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.
(4) A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni.”
Az Alaptörvény megfogalmazza azokat az elvi kereteket, melyek alapján külön törvényekben kerül sor a gyermekek, családok védelmére vonatkozó szabályozásra.

Az Országgyűlés elfogadta az 1989. november 20. napján New Yorkban kelt Gyermekek jogairól szóló Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényt, amelyben kifejeződik „a gyermekek szenvedése iránti társadalmi érzékenység”. Ezzel a törvénnyel összhangban került elfogadásra a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.), amelynek 1. § (1) bekezdése kimondja:
„E törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és

intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről."

A Gyvt. meghatározza, hogy a gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A Gyvt. meghatározza azon ellátásokat, amelyek a gyermekek védelmét hivatottak segíteni:
- pénzbeli és természetbeni ellátások (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, gyermekétkeztetés, gyermektartásdíj megelőlegezése, otthonteremtési támogatás),
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások (gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása, gyermekek átmeneti gondozása, gyermekek esélynövelő szolgáltatásai),
- gyermekvédelmi szakellátások (otthont nyújtó ellátás, utógondozási ellátás, területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás),
- a törvényben meghatározott hatósági intézkedések (hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása, védelembe vétel, családbafogadás, nevelésbe vétel, nevelési felügyelet elrendelése, utógondozás elrendelése, utógondozói ellátás elrendelése, megelőző pártfogás elrendelése). A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések a települési önkormányzat jegyzője, valamint a vármegyei kormányhivatal járási hivatala között oszlanak meg.

Az alapellátások célja, hogy hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a gyermek családban történő nevelésének elősegítéséhez, megelőzze és megszüntesse a kialakult veszélyeztetettséget, valamint megelőzze a gyermek családjából történő kiemelését.

A gyermekvédelmi szakellátások célja, hogy a keretében biztosítsa az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek otthont nyújtó ellátását, a fiatal felnőtt további utógondozói ellátását, a szakellátást más okból igénylő gyermek teljes körű ellátását. A gyermekvédelmi törvény kötelezővé teszi a 12 év alatti gyermekek befogadó szülőnél történő elhelyezését, amely alól kevés kivételt engedélyez.

A Gyvt. tartalmazza a hazai jogi szabályozásban a gyermekjogok legszélesebb katalógusát, ez tekinthető a Gyvt. egyik legfontosabb vívmányának. A gyermeki jogok egyik csoportjába tartoznak a minden gyermeket megillető jogok, ezen kívül vannak olyan jogosultságok, melyek a családjukból kikerülő, a gyermekvédelmi rendszerbe bekerülő gyermekeket illetik meg.
A Gyvt. talán legfontosabb alapelve – összhangban a Gyermek jogairól szóló Egyezményben és a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiában foglaltakkal - **a gyermek mindenek felett álló érdeke**: olyan általános alapelv, mely a törvény egészét

áthatja, megfogalmazza, hogy a gyermekvédelem szervei kötelesek a gyermekek törvényben elismert jogait biztosítani az eljárásaik során, továbbá kötelesek egymással együttműködni.

Az Országgyűlés a 47/2007. (V.31.) számú határozatával elfogadta a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja minden gyermekre kiterjedően csökkenteni a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítani a gyermekek fejlődési esélyeit. Azokra a gyermekekre helyezi a hangsúlyt, „akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket". A dokumentum indokolási része kifejti, hogy „a gyermek különleges védelmet élvez, amelynek érdekében minden eszközzel biztosítani kell a gyermek jogát olyan életszínvonalhoz, amely lehetővé teszi kellő testi, szellemi, lelki, erkölcsi és társadalmi fejlődését".

Az **együttműködés** kiemelt szerepet kap a gyermekvédelemben.

A Gyvt. a 17. §-ban taxative felsorolja azon személyeket, szervezeteket, hatóságokat, akiknek kötelessége a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése:

a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,

b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,

c) a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,

d) a rendőrség,

e) az ügyészség,

f) a bíróság,

g) a pártfogó felügyelői szolgálat,

h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,

i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,

j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,

k) a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,

l) a javítóintézet,

m) a gyermekjogi képviselő,

n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal,

o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,

p) a települési önkormányzat jegyzője,

q) a büntetés-végrehajtási intézet,

r) a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

A felsorolt személyek, intézmények kötelesek egymással együttműködni, jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos, veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet. **A gyermeki jogok védelme, tiszteletben tartása mindannyiunk kötelessége.**

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámolóhoz több ponton kapcsolódik Mezőtúr Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028 (továbbiakban: HEP). Célcsoportjai a romák/mélyszegénységben élők, a **gyermekek**, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők. A HEP a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagálva beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

A HEP Helyzetelemzése részletesen foglalkozik a város hátrányos helyzetű társadalmi csoportjainak képzettségi, lakhatási, foglalkoztatási, egészségi, szociális helyzetével, az esélyegyenlőségeikkel, fejlesztési lehetőségekkel, a helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalásával.

A HEP Intézkedési terve a tervezett beavatkozások leírását ismerteti, amelyek a Helyzetelemzésben feltárt problémák összetett kezelésére megoldást nyújthatnak.

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése szerint a HEP-ben a gyermekek esélyegyenlőtlenségének csökkentésénél különös tekintettel kell lenni a következőkre:
„a) a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférésének biztosítására, különösen a gyermekjóléti és a védőnői ellátás, valamint az egészségfejlesztési, a szabadidős, szünidős programok tekintetében;
b) a színvonalas gyermekétkeztetés biztosítására;
c) a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek köznevelési esélyegyenlősége tekintetében
ca) az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció mértékére;
cb) az intézmények között az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérésekre;
cc) a tanulók iskolai eredményességében mutatkozó eltérésekre;
cd) a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek óvodai ellátására;
d) a szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek a fentiek tekintetében kiemelt figyelmet élveznek”.

A HEP ezen szempont alapján vizsgálta a gyermekek helyzetével, esélyegyenlőségével, a gyermekszegénységgel kapcsolatos problémákat.

A továbbiakban a gyámhatóságoktól, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) 10. számú mellékletben megfogalmazott szempontok szerint kerül bemutatásra Mezőtúr Város gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátása az intézményvezetők, egyéb gyermekvédelemben érintett szervezetek által elkészített beszámolók alapján.

II. A település demográfiai mutatói, az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Illetékességi területünkön 2024. évben a lakosságszám, illetve a 0-18 éves korosztály létszáma az előző évekhez viszonyítva a népesség-nyilvántartási adatok szerint a következőképpen alakult:

Település	Lakosságszám				0-18 év			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Mezőtúr	16.343	16.333	15.600	15.412	3.061	3.011	2.980	2.920

A népesség-nyilvántartás adatai szerint 2024. december 31-én Mezőtúr városában a 0-18 éves korosztály lakosságszáma 2.920 fő volt, 60 fővel kevesebb, mint a 2023-as évben, és 91 fővel kevesebb, mint 2022-ben.
Az összlakosság száma 2024. december 31-én 15.412 fő volt, 188 fővel kevesebb, mint a 2023-as évben, és 921 fővel kevesebb, mint 2022-ben. A lakosságszám évről évre folyamatosan csökken.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

Gyermekvédelemhez kapcsolódó pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság,
- hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet,
- kiegészítő gyermekvédelmi támogatás,
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzbeli ellátása,
- szünidei étkeztetés,
- Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíjpályázat,
- védendő fogyasztóvá nyilvánítás,
- rendkívüli települési támogatás tanévkezdés megkönnyítése érdekében
- rendkívüli települési támogatás karácsonyi természetbeni támogatás formájában
- lisztadomány
- Mikulás csomag, szaloncukor.

A gyermekvédelemhez kapcsolódó pénzbeli ellátások megállapítása részben jegyzői, részben képviselő-testületi hatáskörben volt 2024. évben is. Az önkormányzat részéről saját forrást a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíjpályázaton történő részvétel, a rendkívüli települési támogatás fent említett két formája és a szünidei étkeztetés igényelt. Az utóbbi tekintetében az adóerőképességtől függő, adagonként 285 Ft összegű állami támogatás nem elegendő, önkormányzati forrás biztosítását is igényli. A liszt, a Mikulás csomag, a szaloncukor adományként érkezett, a többi támogatást a központi költségvetés biztosította.

Települési támogatáshoz kapcsolódó, gyermekeket érintő pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendkívüli települési támogatás tanévkezdés megkönnyítése érdekében
- rendkívüli települési támogatás karácsonyi természetbeni támogatás formájában.

A települési támogatások megállapítása képviselő-testületi hatáskörben történik. Az ehhez szükséges forrást a központi költségvetés biztosítja, amely figyelembe veszi a helyi önkormányzatok adóerő-képességét. Az állami támogatás összegének felosztásáról a települési önkormányzat képviselő-testülete az éves költségvetésének elfogadása során dönt: itt határozza meg, hogy a különböző támogatási formákra mekkora összeg áll rendelkezésre, amelyet az adott évben erre a célra lehet fordítani.

2023 évtől az önkormányzat települési támogatásra állami támogatást már nem kapott, így azóta a gyermekeket is érintő két formáját, a rendkívüli települési támogatás keretében nyújtott tanévkezdési támogatást és a karácsonyi természetbeni támogatást saját költségvetéséből biztosította.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (a továbbiakban: kedvezmény) a gyermek szociális helyzete alapján jogosult, célja annak igazolása, hogy a gyermek jogosult a jogszabályokban meghatározott pénzbeli támogatások és egyéb kedvezmények igénybevételére.

A kedvezményre jogosult az a gyermek, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem
- gyermekét egyedül nevelő szülő, valamint súlyosan fogyatékos, tartósan beteg gyermek esetén nem haladja meg a szociális vetítési alap 180 %-át (51.300 Ft), 2024. július 1-től 245%-át (69.825 Ft),
- családban élők esetén a szociális vetítési alap 165 %-át (47.025 Ft), 2024. július 1-től 225%-át (64.125 Ft).

A 2024. július 1. napjától hatályos módosítás célja, hogy a szociális és gyermekvédelmi ellátórendszerből ne szoruljanak ki a jövedelem enyhe emelkedésével érintett, de továbbra is anyagilag rászoruló családok.

A módosítás másik eleme, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelemvizsgálata során az árvaellátást figyelmen kívül kell hagyni. Ezen intézkedés oka az volt, hogy az árvaellátás legkisebb összegének 2022. január 1-jei 100%-os emelése miatt kiesett a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak közül a kizárólag családi pótlékkal és árvaellátással rendelkező gyermek is. Az egyik ellátás emelése rendszerszinten a másik rászorultsági jellegű ellátás elvesztését eredményezte, melynek korrigálása vált szükségessé.

Együttes feltétel, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó vagyon mértéke külön-külön számítva nem haladhatja meg a szociális vetítési alap húszszorosát, amely 2024-ben is 570.000 Ft volt, vagy együtt számítva a szociális vetítési alap hetvenszeresét, amely 2024-ben is 1.995.000 Ft volt.

Nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.
Nagykorúvá vált gyermek esetén a jövedelmi és vagyoni feltételek mellett a jogosultság megállapításának további feltétele a jogszabály szerinti tanulói/hallgatói jogviszony fennállása, továbbá, hogy a nagykorú jogosult a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válásának napját megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek esetén a család többek között az alábbi támogatásokra, kedvezményekre jogosult:
- évente kétszer, augusztus és november hónapban pénzbeli támogatásra (alkalmanként 6.000 Ft alapösszegű támogatást, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára alkalmanként 6.500 Ft emelt összegű támogatás folyósítása);
- a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban, az óvodai nevelésben részesülő gyermek, az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- a Gyvt. 21/B. § (2) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- felsőoktatásba való jelentkezésnél esélyegyenlőség címén 40 többletpont jár a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetűnek minősülő jelentkező számára, amelyet minden alapképzési szakon, osztatlan képzésen, felsőoktatási szakképzésen kaphat (kivéve ahol a gyakorlati vizsga alapján számítják ki a felvételi pontszámot) és a felvételi jelentkezés határidejének napjáig huszonötödik életévét még nem töltötte be;
- külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére, pl. fiatalok életkezdési támogatása és a Babakötvény tekintetében további kedvezmények: a minden újszülöttnek járó 42.500 Ft-on túl a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és nevelésbe vett Magyarországon élő gyermek a születése évét követő 7. és 14. évben további támogatásban részesül, amelynek összege 44.600 Ft. A Kincstári Start-értékpapírszámlával rendelkező rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek esetén a befizetések 20%-ának megfelelő, de maximum 24.000 Ft összegű támogatás kerül jóváírásra.;
- szünidei gyermekétkeztetés: a települési önkormányzat a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

- a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
- rajtuk kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A feltételek fennállása esetén a kedvezmény 1 év időtartamra kerül megállapításra:
- a gyermek 18 éves koráig, amennyiben addig nem folytat keresőtevékenységet,

- a gyermek 23 éves koráig, amennyiben nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányokat folytat,
- a gyermek 25 éves koráig, amennyiben felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul.

A kedvezmény iránti újabb kérelem a korábbi jogosultság időtartama alatt, annak megszűnését megelőző három hónapban is benyújtható. Ebben az esetben az új jogosultságot a korábbi jogosultság megszűnését követő naptól kell megállapítani.

A kedvezményre való jogosultság a határozatban foglalt időtartam elteltével automatikusan megszűnik.

A kedvezményre való jogosultság megszüntetésre kerül, ha a jogosultsági feltételek nem állnak fenn, vagy a gyermek gyermekvédelmi szakellátásba kerül.

A támogatásban részesülőnek a jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, körülmények megváltozásáról 15 napon belül értesítenie kell a jegyzőt.

2024. december 31. napján 371 gyermek és fiatal felnőtt (max. 25 éves korig) volt jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, amely 142 családot érintett.

2.2 Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalma és e tény fennállásának megállapítása a Gyvt.-ben került szabályozásra. Ennek értelmében a hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők a következők:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám önkéntes nyilatkozata alapján megállapítható az alacsony, legfeljebb alapfokú iskolai végzettség,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága: aktív korúak ellátására való jogosultság, a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmények: a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetet meghatározó tényezők:

- a hátrányos helyzetre vonatkozó körülmények közül legalább kettő fennáll a kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek esetében,
- nevelésbe vétel,
- tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás.

A jegyzői gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló eljárás során - az ügyfél erre irányuló kérelme esetén - megvizsgálja a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását is. Amennyiben a feltételek fennállnak, a jegyző a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosító határozat meghozatalával egyidejűleg, azzal azonos időtartamra, de külön döntéssel megállapítja a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű.

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben a meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

Halmozottan hátrányos helyzetű továbbá a nevelésbe vett gyermek és az utógondozói ellátásban részesülő, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt is. A gyámhivatal tájékoztatása alapján 2024. évben 3 fő került nyilvántartásba vételre, 2024. december 31. napján összesen 8 fő a nyilvántartottak száma.

2024 évben a 371 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekből 217 gyermek részére a hátrányos helyzet, 24 gyermek részére halmozottan hátrányos helyzet is megállapításra került. Mind a 217 esetben a szülő(k) / családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége miatt került sor a hátrányos helyzet, 24 esetben a szülő(k) / családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és alacsony foglalkoztatottságának együttes teljesülése okán pedig a halmozottan hátrányos helyzet megállapításra.

	2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	486	396	487	380	326	371
Hátrányos helyzetűek száma	285	231	275	293	218	217
Halmozottan hátrányos helyzetűek száma	40	41	54	9	10	24
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok száma	213	173	219	154	129	142
Családok száma, amelyben hátrányos helyzetű gyermekek élnek	119	100	108	103	70	77
Családok száma, amelyben halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek	20	17	20	6	7	7

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a köznevelés területén biztosított kedvezmények, támogatások, jogosultságok:
1. óvodai fejlesztő program, képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés,
2. Arany János Tehetséggondozó Program, Arany János Kollégiumi Program, Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program,
3. Útravaló Ösztöndíjprogram,
4. az alapfokú művészetoktatásban való részvétel támogatása,
5. a lemorzsolódás megelőzését szolgáló rendelkezések,
6. iskolai felvétel,
7. szünidei gyermekétkeztetés,
8. felsőfokú oktatásba történő jelentkezésnél 40 többletpont.

2.3. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás havi összege - gyermekenként - a szociális vetítési alap 22 %-a, 6.270 Ft, amelynek fedezetét a központi költségvetés biztosítja.

A támogatásra való jogosultságot a gyám lakóhelye szerinti illetékes önkormányzat jegyzője – határozatlan időre – állapítja meg, kizárólag pénzbeli ellátásként, amelynek feltételeit minden évben felül kell vizsgálni.

A gyám tartási kötelezettsége nem a gyámrendeléssel keletkezik. Tartásra köteles az az egyenesági rokon, nagykorú testvér, ha a gyámsága alatt álló gyermek szülei tartásra nem kötelezhetők valamilyen okból (pl. a szülők elhunytak, vagy ismeretlen helyen tartózkodnak, egyéb okból nem lehet tartásra kötelezni őket).

2024. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylő gyámok egyike sem volt tartásra köteles személy, minden igénylés esetében fennállt a szülő/szülők tartási kötelezettsége, ezért senki nem volt jogosult a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra.

2.4. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzellátása

A Gyvt. 20/A. §-a értelmében, a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága
a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel,

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban nem minősül hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, aki hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján
a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel,
emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

A támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. 2024-ben az emelt összegű támogatás értékét 6.500 Ft-ban, az alapösszegű támogatás értékét 6.000 Ft-ban határozta meg.
2024. évben a pénzbeli támogatásban részesítettek átlagos száma 354 fő, a támogatásra felhasznált összeg 4.478.000 Ft volt.

A települési önkormányzat jegyzője annak a családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek kiegészítő pénzbeli ellátásra való jogosultsága
a) tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában – az augusztus hónapra járó kiegészítő gyermekvédelmi támogatás összege mellett-,
b) tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában - a november hónapra járó kiegészítő gyermekvédelmi támogatás összege mellett-
pótlékot folyósít, melynek esetenkénti összege 2024. évben gyermekenként 8.400 Ft volt.
2024. évben kiegészítő pótlék egy gyermek jogán sem járt a családbafogadó gyám részére, így nem történt kifizetés sem.

Az ellátások kifizetését az ügyfelek többségében készpénzben kérik, mivel vagy nem rendelkeznek bankszámlával, vagy tartozásaik miatt a kapott összeg azonnal levonásra kerülne.

2.5. Szünidei étkeztetés

A Gyvt. 2016. január 1. napjától hatályos módosítása értelmében az önkormányzatoknak a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek nyilvánított gyermekek (5 hónapos kortól 18 éves korig) részére az iskolai tavaszi, őszi, téli szünetek munkanapjain, illetve a nyári szünetben legalább 43 munkanapon át déli meleg főétkeztetést kell biztosítania ingyenesen. A bölcsődések és óvodások az intézmények bezárása idején étkezhetnek. A szülőknek vagy törvényes képviselőknek igényt kell benyújtaniuk.

Minden egyes szünidei étkeztetés megkezdése előtt vizsgáljuk, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete fennáll-e. Tájékoztatást küldünk a jogosultaknak az étkeztetés időtartamáról, helyszínéről és időpontjáról, valamint az igénylés módjáról.

2024. évben összesen 92 gyermek vette igénybe az ingyenes szünidei étkeztetést.

2024	Hátrányos helyzetű gyermek	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek
Szünidei étkeztetésben részesült	92	6
Szünidő típusa szerint:		
Tavaszi	39	1
Nyári	46	4
Őszi	6	1
Téli	1	0

A koronavírus járvány változást hozott a szünidei étkeztetésben, míg az előző években az étel helyben való elfogyasztását kellett előnyben részesíteni, a járvány idején az ételt csak saját ételhordóban lehetett kiadni a rászorulók részére.
Az étel kiosztásakor nagy szerepet vállaltak a Hatósági Osztályon dolgozó közfoglalkoztatott munkatársak, a részvétel adminisztrációján kívül nekik kellett elvégezni a gyermekek által hozott ételhordók, dobozok, vödrök átadását a konyhai kiszolgáló személyzet számára, majd az étel kiadása után ők végezték a dobozok lezárását is.
A rászoruló gyermekek ismét helyben történő étkeztetésére nagy szükség lenne, hogy az étel biztosan a valóban jogosult gyermek fogyassza el, ezért a 2024. évi nyári szünettől kezdve a Rákóczi úti általános iskola ebédlőjében visszaállítottuk a Covid veszélyhelyzet előtt alkalmazott helyben étkeztetést.
Sajnos azt tapasztaltuk, hogy az ügyfelek nehezen akarják elfogadni, hogy a gyermekeiknek el kell menni az ételt elfogyasztani és nem vihetik haza. Mindez látszik a szünidei étkeztetésben részt vevő gyermekek számán is: míg 2021-ben 275, 2022-ben 293, 2023-ban 228 gyermek részére vitték el az ételt szünidőben, addig 2024-ben csupán 92 gyermek étkezett helyben. A helyben fogyasztás esetén azonban biztosan a jogosult gyermek részesül a támogatásban, ezért továbbra is ezt a formát tartjuk elsődlegesnek.

2.6. Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj pályázat

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer (továbbiakban: Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer) célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása. Az Önkormányzat a Kulturális és Innovációs Minisztériummal együttműködve írja ki a pályázatot. A Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzatok által nyújtott támogatás, a vármegyei önkormányzatok által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás.

2021. évtől Mezőtúr Város Önkormányzata Képviselő-testülete döntése értelmében a korábbi 5.000 Ft/hó támogatás 10.000 Ft/hó összegre emelkedett.

2023 év szeptemberében az önkormányzat ismét megemelte a támogatás összegét: 10.000 Ft helyett 15.000 Ft lett a havi támogatás összege.

Az intézményi ösztöndíjrész maximum összege 5.000 Ft.

„A" típusú pályázat
Az ösztöndíjpályázatra kizárólag azok a települési önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali munkarend) alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat.

„B" típusú pályázat
Az ösztöndíjpályázatra kizárólag azok a települési önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű fiatalok jelentkezhetnek, akik:
a) adott tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások; vagy
b) felsőfokú végzettséggel nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe még felvételt nem nyert érettségizettek;
és a következő tanévtől kezdődően felsőoktatási intézmény keretében teljes idejű (nappali munkarend) alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőoktatási szakképzésben kívánnak részt venni.

2024 évben a pályázat kiírására a megszokottól eltérően, országosan későbbi időpontban, szeptember 30-án került sor. A csatlakozási nyilatkozat beküldési határideje október 30., a pályázat benyújtásának határideje pedig december 4. napja volt. Mezőtúr Város Önkormányzatának képviselő-testülete 2024. december 17. napján elbírálta a Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázatot.

A fenti határidőig „A" típusú pályázat 19 db érkezett, a képviselő-testületi döntés alapján 16 fő nyerte el a támogatást. Az ösztöndíj folyósításának időtartama 10 hónap, azaz két egymást követő félév (2024/2025 tanév második félév és 2025/2026 tanév első félév), összege 15.000 Ft/fő/hó.
„B" típusú pályázat 4 db érkezett, így 4 fő nyerte el a támogatást. Az ösztöndíj folyósításának időtartama 3*10 hónap (2025/2026, 2026/2027 és 2027/2028 tanév), összege 15.000 Ft/fő/hó.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer eljárásrendje alapján 2024. január 31. illetve augusztus 31. napjáig a megítélt ösztöndíjakat át kellett utalni a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő számlájára.

2024. január hónapban 18 fő „A" típusú pályázó részére 1.350.000 Ft összegben, 2 fő „B" típusú pályázó részére 100.000 Ft összegben, összesen 1.450.000 Ft került átutalásra.
2024. augusztus hónapban 18 fő „A" típusú pályázó részére 1.350.000 Ft összegben, 3 fő „B" típusú pályázó részére 175.000 Ft összegben, összesen 1.525.000 Ft került átutalásra.

2.7. Védendő fogyasztókkal kapcsolatos feladatok

Két jogcímen lehet igényelni a védendő fogyasztóvá nyilvánítást: szociálisan rászoruló fogyasztóként, illetve fogyatékossággal élő fogyasztóként.

Szociálisan rászoruló fogyasztó részére önkormányzatunk akkor tud kiállítani igazolást, ha az igénylő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben vagy lakhatási támogatásban részesül.

A szociálisan rászoruló fogyasztót különösen fizetési kedvezmények, úgymint részletfizetés, fizetési haladék (évente egy alkalommal meghatározott feltételek fennállása esetén) illeti meg, valamint az előre fizető mérő felszerelését igényelheti (ez olyan fogyasztásmérő, amely a fogyasztást csak az ellenérték előzetes megfizetése esetén teszi lehetővé, ezért nem lehetséges a hátralék felhalmozása). Ezen kedvezmények igénybevételével elkerülhető a szolgáltatás kikapcsolása.

2024. évben összesen 70 fő részére került védendő fogyasztóvá válási vagy megújítási kérelem leigazolásra.

2.8. Rendkívüli települési támogatás tanévkezdés megkönnyítése érdekében

A tanévkezdés megkönnyítése érdekében évi egy alkalommal, amennyiben a meghatározott források az önkormányzat rendelkezésére állnak, rendkívüli települési támogatásra jogosult a Mezőtúron legalább 2 éve bejelentett lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen itt tartózkodó
a) az általános iskolai, vagy középfokú oktatási intézményben nappali tagozaton 18. életév betöltéséig tanulmányokat folytató tanuló jogán a szülő, vagy más törvényes képviselő,
b) a támogatásra jogosult évi egy alkalommal a Mezőtúron legalább 2 éve bejelentett lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen itt tartózkodó, középfokú oktatási intézményben nappali tagozaton tanulmányokat folytató tanuló is - saját jogán - ha 18. életévét tárgyévben tölti be.
Az ellátás összege jogosult gyermekenként 10.000 forint tanszervásárlási utalvány, amelyeket három helyi üzletben lehetett levásárolni.
A kérelmeket 2024. évben július 1. napjától szeptember 30. napjáig lehetett benyújtani.
2024. évben 75 darab határozat született, 152 gyermek részesült a támogatásban, összesen 1.520.000 Ft értékben.

2.9. Rendkívüli települési támogatás karácsonyi természetbeni támogatás formájában

Mezőtúr Város Önkormányzata az előző évekhez hasonlóan, 2024. évben is egy alkalommal, hivatalból (nem kérelemre indult eljárás alapján) karácsonyi természetbeni támogatást nyújtott a külön rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek családja, az időskorúak járadékában, illetve az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülő személyek részére.

A támogatás mértéke az időskorúak járadékában, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülő személyek, illetve az egy és két gyermekes családok esetében 18.000 Ft értékű, a három, illetve többgyermekes családok esetében 22.000 Ft értékű élelmiszervásárlási utalvány volt, amelyet a Penny Market Kft.-ben tudtak levásárolni.
2024-ben karácsonyi természetbeni támogatással kapcsolatban összesen 194 jogosult részére készült határozat (közülük 139 gyermekes család volt), amely alapján 3.740.000 forint értékű utalvány került átadásra december hónapban. A karácsonyi élelmiszervásárlási utalvány átadása a Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Gazdálkodási és Adóügyi Osztály pénztárosa és a Hatósági Osztály dolgozói segítségével történt a Városháza épületében. Az ügyfelek előzetesen értesítést kaptak az átvétel helyéről, idejéről.

2.10. Lisztadomány

A Magyarok Kenyere - 15 millió búzaszem program 2024. évi megvalósítása keretében Mezőtúr Város Önkormányzata ismételten lisztadományban részesült. 2024 évben is 1.500 kg lisztadományt kapott a város, amelynek kiosztására 185 rászoruló család vagy személy részére december hónapban a karácsonyi támogatásként kapott élelmiszervásárlási utalvánnyal egy időben került sor. Családonként 7 kg lisztadományt tudtunk átadni. A FICSAK Mezőtúr Alapítvány részére 62 kg lisztadomány, a Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ részére 80 kg lisztadomány került átadásra, illetve a Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatalban 6 fő közfoglalkoztatásban dolgozó munkavállaló is részesült benne.

2.11. Mikulás csomag, szaloncukor

A SolServices Kft. felajánlásának köszönhetően a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére 325 darab mikulás csomagot, a karácsonyi támogatásban részesülő családok részére 1-1, összesen 204 csomag szaloncukrot tudtunk kiosztani a karácsonyi élelmiszervásárlási utalvány és a lisztadomány átadásával egy időben.

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

1. A Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ 2024. évi gyermekvédelmi tevékenysége

1.1. Az Intézmény tevékenységének bemutatása

Az Intézmény székhelyén és telephelyein nyújtott szolgáltatások, ellátási területek

	Szolgáltatás	Ellátási terület
5400 Mezőtúr, Kossuth Lajos tér 1.	család - és gyermekjóléti szolgálat	Mezőtúr, Mesterszállás, Mezőhék, Kétpó
	család- és gyermekjóléti központ	Mezőtúr, Mezőhék, Mesterszállás, Kétpó, Túrkeve
5400 Mezőtúr, Makk József utca 34-36.	házi segítségnyújtás jelzőrendszeres házi segítségnyújtás étkeztetés idősek nappali ellátása demens betegek nappali ellátása	Mezőtúr, Mezőhék, Mesterszállás
5400 Mezőtúr, XVII. utca 13-15.	házi segítségnyújtás étkeztetés idősek nappali ellátása demens betegek nappali ellátása támogató szolgáltatás	Mezőtúr Mezőtúri Járás területe
5400 Mezőtúr, Puskin utca 67.	házi segítségnyújtás étkeztetés idősek nappali ellátása, demens betegek nappali ellátása	Mezőtúr, Mesterszállás, Mezőhék
5400 Mezőtúr, Fóti utca 168.	házi segítségnyújtás étkeztetés idősek nappali ellátása, demens betegek nappali ellátása	Mezőtúr
5452 Mesterszállás, Petőfi utca 5.	gyermekétkeztetés	Mesterszállás
5452 Mesterszállás, Szabadság utca 24.	házi segítségnyújtás szociális étkeztetés	Mesterszállás
5411 Kétpó, Almásy tér 1.	házi segítségnyújtás gyermekétkeztetés	Kétpó

5453 Mezőhék, Kossuth út 1.	szociális étkeztetés gyermekétkeztetés házi segítségnyújtás	Mezőhék

Az Intézmény munkáját elsősorban az alábbi jogszabályok alapján végzi:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.)
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24) Korm. rendelet
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet.

A Család- és Gyermekjóléti Központ és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége

2016. január 01. napjától a Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatás két szakmai egységként működik, a Család- és Gyermekjóléti Központ és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat. Mezőtúr **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátási területe**: Mezőtúr, Mesterszállás, Mezőhék, Kétpó.

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe a Mezőtúri Járáshoz tartozó települések: Mezőtúr, Túrkeve, Mesterszállás, Mezőhék, Kétpó.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Mezőtúr

1.2. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A gyermekjóléti szolgáltatás által nyújtott ellátások bemutatása:
Az intézmény két szolgáltatási tevékenységet lát el:

1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- általános személyes segítő szolgáltatás (családsegítés)
- általános gyermekjóléti szolgáltatás
- veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése.

2. Család- és Gyermekjóléti Központ
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedéshez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási tevékenységek, feladatok
- tanácsadási tevékenység biztosítása (pszichológiai és jogi tanácsadás)
- speciális szolgáltatások biztosítása
    - óvodai – iskolai szociális segítő tevékenység
    - kapcsolattartás biztosítása
    - készenléti szolgáltatás
    - szociális diagnózis felvétele
    - kórházi szociális munka.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működése, személyi- és tárgyi feltételei:
A család- és gyermekjóléti szolgáltatás „alapellátás", mely egy önként igénybe vehető szolgáltatás, a Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal és a hozzátartozó települések (Mesterszállás, Mezőhék, Kétpó) közigazgatási területén állandó, illetve tartózkodási hellyel, illetve menekült státusszal rendelkező gyermekek és családtagjaik számára.

A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 1. számú melléklete tartalmazza a szakmai létszámnormákat, – amely szerint a család- és gyermekjóléti szolgálatban 4.000 fő lakosságszámra (település/közös hivatalhoz tartozó települések) vetítve családsegítő 1 fő (3 fő családsegítő és a felett közülük vezetőt kell kinevezni), vagy ha ez magasabb létszámot eredményez – minden 25 ellátott családra 1 fő, de minimum 1 fő. 10.000 fő járási lakosságszámra vetítve 1 fő szociális asszisztens (ajánlott létszám).

Ezen alapellátási szolgáltatások biztosítása az ellátási területükön **5 fő családsegítő** kolléga (egy fő vezetői feladatokat is ellát) révén valósul meg. A szakmai munkát, melyhez tetemes adminisztratív feladat társul, 1 fő közfoglalkoztatásban részt vevő segíti. A szolgálat munkatársai határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonyban állnak, foglalkoztatásuk teljes munkaidőben történik.
A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetői feladatait Túri Ilona látja el.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat - külön szakmai egységként – a Gyvt. 39. § és a 40. §, valamint az Szt. 64. § (4) bekezdése szerint ellátja a gyermekjóléti és családsegítő feladatokat egyaránt. A családsegítő kollégák mindkét szolgáltatás feladatait ellátják Mezőtúr, Mesterszállás, Mezőhék, Kétpó településeken.

Ellátandó célcsoportok:

Az ellátási területükön élő:

- szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő, veszélyeztetett és vagy krízishelyzetben lévő egyének/családok – gyermekek,
- az együttműködésre kötelezettek (hatósági beavatkozás révén),
- az észlelő- és jelzőrendszer által küldött egyének, családok,
- mindazok, akik problémájukkal az intézményhez fordulnak,
- alacsony jövedelemmel rendelkező személyek/családok, munkanélküliek,
- életvezetési problémákkal küzdő személyek/családok,
- gyermeknevelési problémákkal küzdő személyek/családok,
- csökkent munkaképességű személyek, egészségügyi problémákkal küzdő személyek,
- egyedül élők, időskorúak, szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek.

A család- és gyermekjóléti szolgálat küldetése:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat küldetése, hogy az Intézmény ellátási területéhez tartozó települések a jogszabályban meghatározott előírásoknak a gyakorlatban minél hatékonyabban megfeleljenek egy olyan jól képzett szakemberekből álló csapattal, akik elhivatottságot éreznek a család- és gyermekvédelemben történő lelkiismeretes és odaadó munkavégzéshez.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai:

A szolgálat biztosítja az Szt. és a Gyvt. szerinti feladatokat, azaz:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást;
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését;
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését;
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést;
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat;
- a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében
    - tájékoztatást nyújtanak a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, segítik a támogatásokhoz való hozzájutás érdekében,
    - családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást nyújtanak, vagy az ezekhez való hozzájutást megszervezik,
    - a válsághelyzetben lévő várandós anyát támogatják, segítik, tanácsokkal látják el, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz,

különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutását megszervezik,
    - szabadidős programokat szerveznek,
    - segítenek a hivatalos ügyek intézésében;
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében
    - működtetik a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszert,
    - feltárják a veszélyeztetettséget előidéző okokat és ezek megoldására javaslatot készítenek,
    - megszervezik a gyermek veszélyeztetettségét jelző- és észlelő rendszerben lévő személyekkel és intézményekkel az együttműködést, segítik tevékenységük összehangolásában,
    - tájékoztatást nyújtanak az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről;
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében
    - a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegítik a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
    - elősegítik a családi konfliktusok megoldását, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
    - ha szükséges kezdeményezik
        - egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
        - szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
        - egészségügyi ellátások igénybevételét,
        - pedagógiai szakszolgálat igénybevételét;
- folyamatosan figyelemmel kísérik a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét;
- meghallgatják a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszik a szükséges intézkedést;
- segítik a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását;
- felkérésre környezettanulmányt készítenek;
- kezdeményezik a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését;
- biztosítják a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket.

Az ellátások igénybevétele:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által nyújtott alapszolgáltatások önkéntesen, személyesen, térítésmentesen vehetők igénybe, az intézmény telephelyein. A személyes gondoskodás igénybevétele (ha a törvény másként nem rendelkezik) önkéntes és az ellátást igénybe vevő kérelmére történik. Ha a gyermek védelme-érdeke az ellátás igénybevételével nem biztosított, a törvény az ellátás kötelező igénybevételét elrendeli, hatósági eljárás, beavatkozás formájában.

Az önkéntesen igénybe vett szociális segítő tevékenység alapját **az együttműködési megállapodás képezi, melyben a felek együttműködési megállapodást kötnek az igényelt**

szolgáltatások tartalmára vonatkozóan. Az igénybe vevőket tájékoztatják a szolgáltatásokra, az adataik kezelésére vonatkozóan.

Az együttműködési megállapodás alapján az alapszolgáltatás biztosítása egy évre szól. Cselekvési terv készül a probléma megoldására, melyet fél évente felülvizsgál a családsegítő, melyet a jogszabályoknak megfelelően dokumentál (Magyar Államkincstár Igénybevevői Nyilvántartás, valamint a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszeren – **GYVR** – keresztül). A gondozási időn belül **folyamatosan tartják a kapcsolatot** (konzultálnak) **a családdal kapcsolatban álló észlelő- és jelzőrendszeri tagokkal**. Ha a probléma nem oldódott meg, vagy a gondozási folyamatban a gyermek veszélyeztetettsége merül fel, a családsegítő kezdeményezi **a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedést**. Ilyenkor esetmegbeszélés, esetkonferencia összehívására kerül sor, a család és az érintett jelzőrendszeri tagok bevonásával.
A **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai, gondozási tevékenységük egy jelentős részében, a Család- és Gyermekjóléti Központtal együttműködve, a határozatban együttműködésre kötelezett családokban élő gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetésében működnek közre**. Ezekben az esetekben a családsegítővel történő együttműködés nem önkéntes a kliens részéről.

<u>Egyszeri találkozással lezárható esetkezelés során az alábbi problémákkal fordultak hozzájuk az igénybe vevők:</u>

1. ügyintézéssel kapcsolatos
- szolgálati idő kiszámíttatása,
- nyugdíj előtti álláskeresési segély intézése,
- méltányossági nyugdíj – emelés kérelem, egyszeri segély igénylése,
- információnyújtás különféle ellátásokról,
- nyilatkozatok, kérelmek, hivatalos levelek írása,
- nyugellátással kapcsolatos ügyintézés (árvasági támogatás, özvegyi nyugdíj),
- alanyi jogon járó családtámogatások megigénylése
- önkormányzati adatlapok kitöltése – rendkívüli települési támogatás igénylése, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylése és megújítása, gyógyszertámogatás, tüzelőtámogatás igénylésében segítségnyújtás,
- ügyintézésben segítségnyújtás – TAJ kártya, adókártya, anyakönyvi kivonat, személyigazolvány, lakcímkártya igénylés,
- bírósági peres eljárásban adatlapok kitöltése,
- közüzemi számlák miatti egyeztetés a szolgáltatóval,

2. foglalkoztatással kapcsolatos
- önéletrajzírás,
- információnyújtás álláskeresési támogatás, foglalkoztatást helyettesítő támogatásról,
- NAV-nál való ügyintézés segítése,

3. életviteli tanácsadás
- életvezetési problémák feltárása,
- segítő beszélgetések,

- az élet különböző területeinek: család, munka, anyagi javak, egészség, kapcsolatok feltárása, feltérképezése,
- az egyén és a család képessé tétele saját életének viteléhez,

4. családi konfliktusok

- a családi együttélés során jelentkező krízisek, élethelyzeti válságok feltárása, konfliktusok kezelése,
- a válások, különélések kapcsán felmerülő gyermekelhelyezés, gyermekkel való kapcsolattartás körüli problémák,
- információnyújtás,

5. adományközvetítés

- ruha-adományok és tartós használati cikkek közvetítése történik a Szolgálatnál
- folyamatos az élelmiszeradomány közvetítés: heti két alkalommal pékárut és zöldséget, gyümölcsöt közvetítenek a hozzájuk forduló rászoruló személyeknek. Havonta 80-90 család részesül ebben a juttatásban, havonta akár több alkalommal is.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége 2024. évben:

	Együttműködési megállapodás alapján		**Nem együttműködési megállapodás alapján (egyszeri esetkezelés)**		**ÖSSZESEN**	
Mezőtúr	**299 fő**	**89 család**	**549 fő**	**262 család**	**848 fő**	**351 család**
Mesterszállás	13 fő	3 család	13 fő	4 család	26 fő	7 család
Mezőhék	12 fő	4 család	3 fő	2 család	15 fő	6 család
Kétpó	2 fő	1 család	7 fő	2 család	9 fő	3 család

Az önkéntesen igénybe vett szociális segítő tevékenység alapját az együttműködési megállapodás képezi, melyben a felek együttműködési megállapodást kötnek az igényelt szolgáltatások tartalmára vonatkozóan.

Az igénybe vevők számának alakulása: az igénybe vevők száma az elmúlt évekhez képest megnövekedett. **Mezőtúr:** 2022-ben az **együttműködési megállapodás alapján** nyújtott szociális segítő tevékenységet igénybe vevők száma: 173 fő, 52 család, **2023. évben ez 297 fő, 99** család, **2024. évben 299 fő, 89 család.**

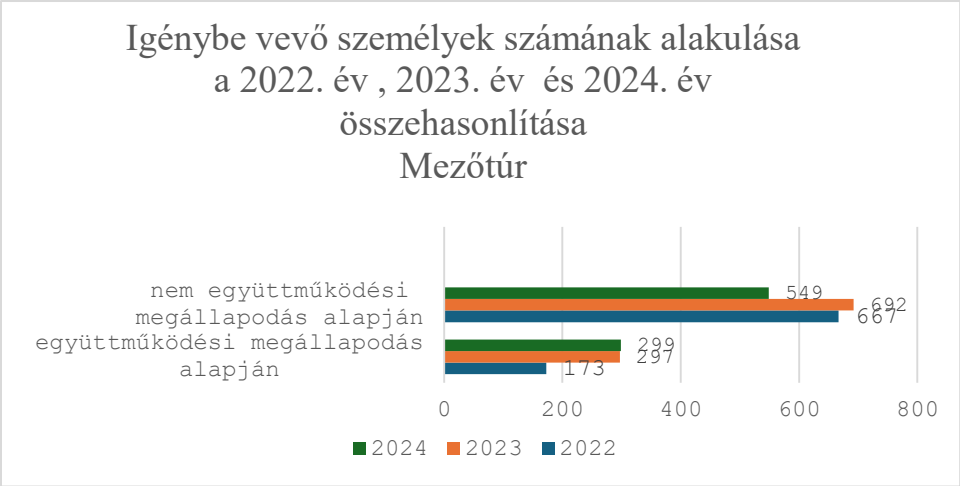

Az év folyamán tehát 299 fővel 89 családdal kötöttek együttműködési megállapodást és végeztek szociális segítő tevékenységet, amelynek keretében éves szinten havi átlagban három személyes találkozást szervez meg a családsegítő az érintettekkel. A gondozás célja a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása, a családi konfliktusok megoldása és a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése. Ennek érdekében **a családokat otthonukban 528 alkalommal keresték fel.**

<u>Az igénybe vevők korcsoport szerinti megoszlása</u>

A veszélyeztetett kiskorú gyermekek közül jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma: 158 fő volt.

Családlátogatások száma:

- Mezőtúr: 528 alkalom,

- Mesterszállás: 24 alkalom,
- Mezőhék: 37 alkalom,
- Kétpó: 16 alkalom.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál megjelenő probléma típusok:

Sok esetben fordul elő, hogy az észlelő- és jelzőrendszer által jelzett problémát a kliens nem látja problémának, az általa megfogalmazott probléma feltárásakor derül ki, hogy más, gyakran elakadás, nehézség vár megoldásra.

A gyermekek problémái, a családban észlelt veszélyeztető tényezők legnagyobb számban jelzések útján kerülnek a Szolgálat látókörébe, kisebb számban fordul elő, hogy a szülő egyéb problémája miatt kér segítséget és a segítő folyamat során derül fény a gyermek veszélyeztetettségére.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében elsősorban önkéntes együttműködésen alapuló szolgáltatást ajánlanak fel a családoknak, amellyel próbálják az ügyfeleket is motiválni a változásra. Ha a családsegítő a szociális segítő tevékenysége során használt eszköztára kimerül, a szülők együttműködése csökken, a gyermek veszélyeztetettsége növekszik hatósági intézkedés kezdeményezése történik. A családon belüli működési zavarok elhárítása érdekében, a probléma megoldásához más szakemberek bevonása is szükséges, ilyenkor másik szolgáltatásba (pl. nevelési tanácsadó, egészségügyi szolgáltató, gyermekpszichiátriai ellátás) közvetítik az igénybe vevőket.

Az alábbi táblázat azokat a **probléma típusokat** sorolja fel, amelyek legjellemzőbbek, legmarkánsabban jelennek meg a Szolgálatnál szociális segítő munka által segített családoknál.

Elsődleges probléma szerint

Mezőtúr

probléma típusok	**családok száma elsődleges probléma szerint**	**problémák halmozott száma**
életviteli	22	31
családi - kapcsolati	8	9
családon belüli bántalmazás	5	5
elhanyagolás	37	46
ebből oktatási, nevelési elhanyagolás	29	38
ebből felnőttre vonatkozó (családi, intézményi)		
gyermeknevelési	9	26
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	2	5
magatartászavar - teljesítményzavar		5

fogyatékosság, retardáció		
lelki-mentális, pszichiátriai betegség		5
szenvedélybetegség	1	3
egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	3	4
foglalkoztatással kapcsolatos		7
anyagi, megélhetési, lakhatással összefüggő	2	19
ügyintézéssel kapcsolatos		2
információkéréssel kapcsolatos		2
összesen	89	169

Mesterszállás

probléma típusok	**családok száma elsődleges probléma szerint**	**problémák halmozott száma**
életviteli		3
családi - kapcsolati	2	3
családon belüli bántalmazás		
elhanyagolás		
ebből oktatási, nevelési elhanyagolás		
ebből felnőttre vonatkozó (családi, intézményi)		
gyermeknevelési		2
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség		
magatartászavar - teljesítményzavar		
fogyatékosság, retardáció		
lelki-mentális, pszichiátriai betegség	1	1
szenvedélybetegség		
egészségi probléma, egészségkárosodás következménye		
foglalkoztatással kapcsolatos		
anyagi, megélhetési, lakhatással összefüggő		1
ügyintézéssel kapcsolatos		
információkéréssel kapcsolatos		

összesen	3	

Mezőhék

probléma típusok	**családok száma elsődleges probléma szerint**	**problémák halmozott száma**
életviteli	1	3
családi - kapcsolati		
családon belüli bántalmazás		
elhanyagolás	1	2
ebből oktatási, nevelési elhanyagolás		
ebből felnőttre vonatkozó (családi, intézményi)		
gyermeknevelési		4
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség		
magatartászavar - teljesítményzavar	1	
fogyatékosság, retardáció		9
lelki-mentális, pszichiátriai betegség	1	
szenvedélybetegség		2
egészségi probléma, egészségkárosodás következménye		
foglalkoztatással kapcsolatos		1
anyagi, megélhetési, lakhatással összefüggő		3
ügyintézéssel kapcsolatos		
információkéréssel kapcsolatos		
összesen	4	15

Kétpó

probléma típusok	**családok száma elsődleges probléma szerint**	**problémák halmozott száma**
életviteli	1	1
családi - kapcsolati		
családon belüli bántalmazás		1
elhanyagolás		
ebből oktatási, nevelési elhanyagolás		
ebből felnőttre vonatkozó		

(családi, intézményi)		
gyermeknevelési		1
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség		
magatartászavar - teljesítményzavar		
fogyatékosság, retardáció		
lelki-mentális, pszichiátriai betegség		
szenvedélybetegség		
egészségi probléma, egészségkárosodás következménye		
foglalkoztatással kapcsolatos		1
anyagi, megélhetési, lakhatással összefüggő		
ügyintézéssel kapcsolatos		
információkéréssel kapcsolatos		
összesen	1	5

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál megjelenő fő probléma típusok:

- **Anyagi-lakhatási problémák**/krízis helyzet során több esetben került sor a családok elhelyezésére a Családok Átmeneti Otthonában (CSÁO), ezt hosszas kutató munka előzi meg. Kapcsolatfelvétel az ország számos CSÁO-jával. A családsegítők ajánlásokat küldenek a családokról, felvételi beszélgetésre egyeztetnek időpontot, részletesen tájékoztatják, felkészítik a szülőket a várható élethelyzetre. De sajnos az a tapasztalat, hogy nem célravezető ez a megoldás, a Szolgálat széleskörű összefogással nagy energiákat mozgat meg, gyakran eredménytelenül, mivel a családok hazajönnek.

- **Problémaként jelentkezik még a magas igazolt és igazolatlan iskolai hiányzás**
- Életviteli problémák
- A gyermek elhanyagolása
- **Családi-kapcsolati konfliktus/bántalmazás.**

Az elmúlt évekhez képest 2024. évben ismét jelentősen nőtt a magas óraszámú igazolt hiányzások, valamint az igazolatlan iskolai hiányzások száma. A családok életében jelentkező működési zavarok miatt egyre több a magatartási – beilleszkedési – pszichés problémával küzdő gyermek.

Az alábbi táblázat mutatja a szolgálatnál nyilvántartott **veszélyeztetett kiskorúak adatait.**
A gyermekeknek kb. 1/5-e válik érintetté hatósági eljárásban. Legmagasabb arányban a környezeti okok vannak jelen. A szolgálat a szakmai munka során odafigyel a szülői kompetenciák erősítésére.

Megnevezés	Az érintett gyermekek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint	Ebből jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	178	102
Környezeti főcsoport összesen	157	92
Magatartási főcsoport összesen	88	48
Egészségi főcsoport összesen	22	4
Anyagi főcsoport összesen	44	16
Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek	252	70
A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül a központ felé továbbított esetek száma	123	
Ebből hatósági intézkedés kezdeményezése miatt	83	
Ebből központ által nyújtott speciális szolgáltatások	42	
Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én	247	98

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által nyújtott szakmai tevékenységek

Szakmai tevékenységek adatai:

szakmai tevékenységek	szakmai tevékenységek halmozott száma
információnyújtás	1.819
segítő beszélgetés	934
tanácsadás	1.343
ügyintézéshez segítségnyújtás	508
konflituskezelés	7
kríziskezelés	20
közvetítés ellátásokhoz (természetbeni)	1.121
közvetítés ellátásokhoz (pénzbeli)	65
közvetítés másik szolgáltatáshoz	392
környezettanulmány készítésben közreműködés	36
esetkonferencia	24
esetkonzultáció	373
esetmegbeszélés	12
szakmaközi megbeszélés	6
közösségfejlesztés	7

családlátogatás	528
adományközvetítés	2.164
hátralékkezelési tanácsadás	37
munkavállalási tanácsadás	45
nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatainak segítése	9
ÖSSZESEN	9.450

A szakmai tevékenységekből is látszik, hogy a családsegítő kollégának a komplex, rendszerszintű segítségnyújtás érdekében széleskörű szakmai ismeretekkel és kompetenciával kell rendelkeznie, s olykor a problémák megoldása nem egyszerű, lelkileg is megterhelő.

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében végzett tevékenység:

E tevékenység **alapja** egy jól működő **észlelő- és jelzőrendszer** kialakítása és működtetése. Tapasztalataik szerint minél korábban jeleznek egy problémát, annál hatékonyabban tudják kezelni azt.
Az elmúlt évek folyamán is nagy hangsúlyt helyeztek e rendszer kialakítására, és úgy érzik, az együttműködés megvalósult a különböző intézmények, szervezetek között.

A családsegítőnek rendszeres kapcsolata van a településen működő és elérhető jelzőrendszer tagjaival (iskola, óvoda pedagógusaival, gyermekorvossal, védőnővel stb.).
Az együttműködés a jelzőrendszer tagjaival jónak mondható.

Az észlelő- és jelzőrendszer működése, működtetése:
A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatát nagyban befolyásolja, hogy hogyan működik az észlelő- és jelzőrendszer. Vagyis azok az intézmények, melyeknek jelzési kötelezettségük van, ha a gyermek vagy a család bármely okból történő veszélyeztetettségét tapasztalják, milyen mértékben tesznek eleget kötelezettségüknek.

Az észlelő- és jelzőrendszer intézmények, szakemberek és magánszemélyek közötti együttműködés, amelynek célja a problémák, veszélyeztető tényezők, krízishelyzetek észlelése és felismerése, jelzése az erre a célra kijelölt szolgáltató felé, folyamatos együttműködés és információáramlás biztosítása az egyének és családok problémáinak mielőbbi megoldása, a krízishelyzet következményeinek enyhítése, állapotromlásának megelőzése érdekében.
A jogszabály nem csak nevesíti az együttműködésre kötelezett szervezetek, szolgáltatók és személyek körét, hanem saját tevékenységük rendszerébe illesztve feladatukká teszi, hogy felkutassák a „szociális és mentális problémákkal küzdő” családokat és egyéneket és őket tájékoztatva ösztönözzék a kapcsolatfelvételt a családsegítést nyújtó szolgáltatóval (család- és gyermekjóléti szolgálat). A Gyvt.-ben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek

veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében a **17. §** (1) bekezdésében foglalt intézmények, szervezetek.
A törvényben meghatározott intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

A jelzőrendszer tagjainak törvényben rögzített feladata a gyermekek veszélyeztetettségének figyelése és kezelése. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat számára pedig kötelezettség a jelzések feltárása és megoldások keresése.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz érkezett jelzések száma:

A szolgálatokhoz érkezett jelzések

Megnevezés	**0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma**	**Nagykorú személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma**
Egészségügyi szolgáltató	17	5
Ebből védőnői jelzés	13	5
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	15	2
ebből család-és gyermekjóléti szolgálat	5	2
ebből család-és gyermekjóléti központ	10	
Kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtók	11	
Átmeneti gondozást biztosítók	4	1
Köznevelési intézmény	220	
Rendőrség	16	
Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	3	3
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	12	2
Önkormányzat, jegyző, állam fenntartói feladate.	10	
Járási hivatal gyámhivatala	1	
Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei	1	

kormányhivatal		

Országos Krízis- és Információs Telefonszolgálat		
Összesen:	**310**	**13**

A beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a Család- és Gyermekjóléti Központnak.

A jelzésekben szereplő fő problémák:

- igazolatlan iskolai mulasztás
- magatartási probléma, beilleszkedési nehézség
- szülő vagy gondviselő életviteli problémája
- elhanyagolás, bántalmazás
- családi kapcsolati konfliktus, családon belüli bántalmazás, kapcsolati erőszak
- kiskorú gravida ügye, szociális válsághelyzetben lévő anya
- szexuális abúzus.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás keretében a segítségnyújtás formája: **szociális segítőmunka.**

Egyszeri segítségnyújtás alkalmával információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás keretében nyújtanak segítséget, illetve szükség esetén a probléma feltárása után a megfelelő ellátórendszerhez tovább irányítják a szolgáltatást igénybe vevőt. Sajnos ezek az esetek nem jelennek meg kellő hangsúllyal a statisztikában, annak ellenére, hogy gyakran több órás munkát jelent a szociális szakembernek.

Az észlelő- és jelzőrendszeri tagokkal történő együttműködés lehetőségei, fórumai

Esetmegbeszélés – esetkonferencia – esetkonzultáció:

Az észlelő- és jelzőrendszeri tagokkal történő együttműködésük során az alábbi munkaformákat választják:

Esetmegbeszélés – problémákat feltáró, megbeszélő, illetve a segítő folyamat ellátását egyeztető munkaforma, mely egy adott eset (egyén, gyermek vagy család) ügyében az összes, az aktuális probléma megoldásában érintett szakember bevonásával történik. Célja a közös problémadefiniálás, az esetvezetés során vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megfogalmazása, megnevezése.

Esetkonferencia – egy adott esettel kapcsolatban – a segítő folyamat során akár több alkalommal is – a segítő személy, az összes érintett és a lehetséges támaszt jelentő személy, intézmény képviselője részvételével szükséges tartani. Az esetkonferencia célja a **probléma feltárása és közös megfogalmazása**, a veszélyeztetettség megszüntetéséhez, a megoldáshoz vezető lépések, feladatok meghatározása. **Itt történik annak eldöntése, hogy a gyermek veszélyeztetettsége milyen fokú, hogy szükséges-e a gyermek védelembevételének, vagy esetleg más hatósági intézkedésnek a kezdeményezése, javaslata.**

Esetkonzultáció – adott eset kapcsán zajló információcsere, tájékoztatás. Ezen a megbeszélésen nem az összes érintett szakember vesz részt, hanem a folyamat két személy között is történhet. Itt nem feltétlenül kerül sor feladat meghatározásra, de az sem kizárt, ki miben tud adhoc segítséget nyújtani az ügymenet aktuális állapotában pl. várandós kismama megjelent-e a kötelező tanácsadási időponton, vagy eljutott-e a megfelelő szakorvosi vizsgálatra a kliens stb. Hatékony munkaforma. A szolgálat/központon belül a napi esetvezetés során felmerülő problémák vagy aktualitások átbeszélésére szükség lehet a továbblépés megtervezése érdekében. **Esetkonzultációra** a családok, gyermekek esetében **376** alkalommal került sor, elsősorban a családokkal, gyermekekkel mindennapi kapcsolatban álló szakemberekkel (pedagógus, védőnő, gyermekorvos, iskolai – óvodai szociális segítő).

Éves szakmai tanácskozás:
A törvényi előírásoknak megfelelően 2024-ben is megszervezésre került az Éves Tanácskozás. A jelzőrendszeri tagok írásos beszámolói alapján pedig elkészült az Intézkedési terv, amely tartalmazza

- a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- az éves célkitűzéseket,
- a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

Szakmaközi jelzőrendszeri megbeszélések

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak évente 6 alkalommal tematikus **szakmaközi jelzőrendszeri megbeszélést** kell szerveznie, ennek témái:

- **A gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok együttműködésének elősegítése**
- **Gyermekbántalmazás, elhanyagolás, elhanyagolás jellemzői**

Cél: A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjainak ismeretbővítése, szemléletformálása. Kommunikáció, személyes kompetenciák fejlesztése. **A bántalmazásra, főként a gyermek bántalmazására utaló jelek felismerése.**

A 2024. évben is kiemelt figyelmet fordítottak az észlelő- és jelzőrendszerre vonatkozó szakmai ismeretek hiányának megszüntetésére.

Fontos feladatuknak tartják, hogy a jelzőrendszeri tagok folyamatos tájékoztatást kapjanak a jogszabályi változásokról, esetlegesen a megjelenő protokollokról, annak tartalmáról.

Továbbra is elmondható, hogy az előző évekhez hasonlóan a jelzőrendszeri tagok egy része aktív és minden megbeszélésen jelen van. A nem aktív tagokat is motiválni, erősíteni kell, hogy jelzéssel éljenek. Ebben segítségükre lehetnek az intézményekben tartózkodó óvodai – iskolai szociális segítők is, bevonásukkal a kapcsolatfelvétel és az együttműködés eredményesebb lehet.

A Szolgálat több alkalommal hívja fel a figyelmét a jelzőrendszeri tagoknak a jelzések megtételének fontosságára. Kihangsúlyozva az időbeliség, a formális kommunikáció, valamint az együttműködés folyamatos fenntartásának fontosságát, mely nem merülhet ki csak és kizárólag a jelzések megtételével.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat forgalmi adatai

2024. január 1 – 2024. december 31.	**Mezőtúr, Mesterszállás, Mezőhék, Kétpó**
a szolgálatok szakmai tevékenységének halmozott száma / *szolgáltatásban részesülők száma*	**9.863 fő /5.097**

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (Mezőtúr) családsegítője heti rendszerességgel tart ügyfélfogadást az ellátási területéhez tartozó kistelepüléseken.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat egyéb tevékenysége:

Adományok közvetítése, dologi javakhoz való hozzájutás segítése:

- **Iskolatáska adományozás: 40 első osztályos gyermek** részesült iskolatáska és tanszer adományban a Thomas Mann Lions Klub jóvoltából **(Mezőtúr, Mesterszállás, Mezőhék és Kétpó települések)**. Az iskolatáskákat egy kis ünnepség keretében adták át a leendő elsősöknek. Minden gyermek örült az iskolatáskának és a benne lévő tanszereknek.
- Ruha-adománnyal is segítik a hozzájuk forduló rászoruló családokat, a hozzájuk érkező adományokat folyamatosan szétosztják.
- **Élelmiszeradomány**: **A Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központja** a 2024. évben is **pályázatot nyújtott be a Magyar Élelmiszerbank Egyesület által kiírt felhívásra.** Ennek keretében 2024-ben is rész vettek és jelenleg is részt vesznek az **„Élelmiszermentésben”**, így naponta kerülhet pékáru, zöldség, gyümölcs a rászoruló családok asztalára, melyet a túrkevei **TESCO** Áruházból szállít az Intézmény **Mezőtúrra: hétfő, kedd, Kétpóra pedig a csütörtöki** napokon. **Szerződésük 2024. évben kibővült a Mezőtúri Penny Áruház adományával, így Mezőtúron az idősellátásban is minden nap tudnak juttatni az adományból.**
  Az Élelmiszerbank által küldött tájékoztatás alapján a BKTT Szociális Szolgáltató Központhoz érkezett adomány 18.504 kg volt, melynek értéke:

29.031.808 Ft, ez azt jelenti, hogy 36.290 Ft/fő értékű támogatásban részesülhetett egy igénybe vevő.

- **Prevenciós célú programsorozat:**
  Mezőtúr Város Önkormányzata számára 2022. augusztusában partnerséget ajánlott fel egy Balatoni és Dunai Sétahajózási Kft, melynek keretében mezőtúri gyermekeket ajándékozott meg **Dunai sétahajózással**, ezzel pedig csodálatos élményhez juttatja őket. Mezőtúr Város Önkormányzata a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot és Központot kérte fel a kezdeményezés elindítására és koordinálására, az utazások megszervezésére és a kísérő személyek biztosítására, amelyet az iskolákkal szoros együttműködésben valósítanak meg, így ez a kezdeményezés 2024. évben is folytatódott.
  2024-ben összesen 91 fő gyermek vehetett részt ezen a programon, mely mindig nagyon sikeresnek mondható, a gyermekek mindig nagy örömmel jönnek ezekre a kirándulásokra. Ez a program 2025. évben is folytatódik és reményeik szerint hosszú távú lesz.

- Április hónapban a tavaszi szünet idején a Bánya-tavi játszótér közelében szabadidős programot szerveztek, amelyen 14 gyermek vett részt.
- 2024. júliusában részt vettek a CSGYJK által szervezett Napközis Tábor Lovas-Tanyára szervezett szabadidős programon.

2024. évben összesen 105 fő gyermeket tudtak szabadidős programokban részesíteni.

A nyári szabadidős foglalkozás elsődlegesen abból a célból szerveződött, hogy a nyári szünidő alatt segítséget nyújtsanak a rászoruló családoknak a gyermekek foglalkoztatását illetően. Sok családnak nincs lehetősége arra, hogy ilyenkor valóban hasznos elfoglaltságokat biztosítsanak gyermekeik számára. Ehhez szerettek volna egy kis segítséget nyújtani a családoknak.
Főként azoknak a gyerekeknek, akiknek nincs lehetőségük a szabadidejük változatos eltöltésére, a foglalkozások rengeteg új tapasztalatot és élményt adhatnak. Emellett alternatívákat is nyújt nekik az idejük kitöltéséhez, ami a devianciák elkerülése szempontjából lehet nagyon hasznos.

A Szolgálat célja továbbra is, hogy a törvényi előírásoknak eleget tudjanak tenni a munkavégzésük során, betartva a határidőket, és megfelelő segítséget tudjanak nyújtani a hozzájuk fordulóknak, a jelzéssel érintett gyermekeknek, családoknak.
Cél, hogy a jogszabályoknak és protokolloknak megfelelően még több segítséget tudjanak nyújtani a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében, időbeni felismerésében, a családból kiemelés elkerülése, valamint a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében.
A külső, társadalomból érkező, tőlük független ok-okozati összefüggésekre, tényezőkre nemigen van ráhatásuk, de megpróbálnak úgy tevékenykedni, hogy tőlük telhető módon minimálisra csökkentsék annak negatív hatásait, és minél inkább tudjanak alkalmazkodni a

felmerülő problémákhoz, és a megoldáshoz vezető lépések érdekében a szakemberekkel szorosan együtt kell működniük.

Szükséges beruházások

Mezőtúr Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, illetve a Család- és Gyermekjóléti Központ iroda helyiségeinek fejlesztésére megoldást jelent Mezőtúr Város Önkormányzatának pályázata, amelynek keretében a helyi szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások infrastrukturális hátterének fejlesztésének megvalósítása a cél. A Mezőtúr, Rákóczi utca 49. szám alatt található, korábban általános iskolaként működő épület átalakításával, korszerűsítésével a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat fejlesztésére vissza nem térítendő támogatás elnyerését célzó pályázat került benyújtásra a TOP_Plusz-3.3.2-21 kódszámú, „Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése” című Pályázati Felhívás keretében.

A pályázatban igényelhető maximális támogatási összeg 100.000.000 Ft.

A pályázat sikeres volt, melynek keretében a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat méltó helyre költözhet, megfelelő körülmények között fogadhatja ügyfeleit, bővítheti szolgáltatásait.

A projekt keretében a következő fejlesztések valósulnak meg, kerülnek kialakításra:

- az épület bővítésével és belső átalakítással 10 iroda és egy csoportszoba,
- az épület vizes helyiségeinek átalakításával személyzeti, ügyfél és akadálymentes WC,
- fedett kerékpár tároló és babakocsi tároló,
- akadálymentesítés keretében rámpa, vezetősávok, parkoló,
- energetikai korszerűsítés keretében utólagos hőszigetelés a kialakítandó álmennyezet felett, nyílászáró csere, napelem és új hűtő-fűtő rendszer,
- a külső térben 10 férőhelyes és egy akadálymentes parkoló, illetve kerítésépítés.

A projekt fizikai befejezésének dátuma 2025 második felében várható. (A beruházás 2025. április elején 80%-os készültségi szintnél tart.)

1.3. Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe: Mezőtúr, Túrkeve, Mesterszállás, Mezőhék, Kétpó közigazgatási területe.

Személyi feltételek:

A Család- és Gyermekjóléti Központ **egy fő szakmai vezető, négy esetmenedzser és három óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet végző szakember látja el a járás öt települését.**

Szakmai vezető 2024. évben: Nyujtó-Czeglédi Bernadett.

Személyi feltételek a törvényi előírásoknak megfelelőek.

Tárgyi feltételek:

Az irodák jól felszereltek, minden esetmenedzser, óvodai és iskolai szociális segítő a feladatai ellátásához rendelkezik lap toppal, számítógéppel, valamint rendelkezésre áll nyomtató, internet használat, szolgálati mobil telefon.

A Család- és Gyermekjóléti Központ tevékenysége

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladata:

- a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt,
- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
- kórházi szociális munkát,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatásnyújtást,
- pszichológiai tanácsadást,
- szociális diagnózis készítése,
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység,
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát;
- a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében
- kezdeményezi a gyermek védelembevételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembevételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,

- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- **a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez** - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- **utógondozást végez** - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- **védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, családgondozást végez**. A gondozási folyamatba amennyiben szükséges, bevonja a családsegítő munkatársat, s a gondozási-nevelési tervet együtt elkészítik. Illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít.

A központ feladataihoz tartozik a speciális szolgáltatások működtetése is.

- A központ mezőtúri irodájában érhető el **a pszicho-pedagógusi és jogi tanácsadás.**

<u>Pszicho-pedagógusi ellátás:</u>
A pszicho-pedagógia a bio-pszicho-szociális ártalmak következtében kialakult idegrendszeri-, illetve érzelmi- és személyiségfejlődésben jelentkező pszichés sérülés miatt érzelmi-, viselkedés- és teljesítmény zavarokkal, beilleszkedési/alkalmazkodási nehézségekkel küzdő gyermekek, fiatalok, ifjú felnőttek és családjuk körére irányuló multidiszciplináris, gyógypedagógiai (nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás és rehabilitációs) tevékenység.
2024. évben ellátott gyermekek nagy része SNI státusszal rendelkezik, illetve valamilyen módon kapcsolatba került a gyermekvédelemmel. Az ellátás megkezdésének oka, a Pedagógiai Szakszolgálat által megállapított problémákon felül:

- iskolai magatartási problémák,
- szuicid gondolatokat követő pszichológiai ellátás után nyomon követés,
- családon belüli bántalmazást követő pszichológusi ellátás után nyomon követés, támogatás,
- enyhébb pubertáskori önértékelési zavarok,
- gyermekvédelmi eljárásban érintett, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek komplex gyógypedagógiai megsegítése
- ADHD.

<u>Igénybevétel módja</u>

Előzetes családsegítő, esetmenedzseri, vagy egyéb jelzőrendszeri tag delegálása alapján vehető igénybe. A konzultációs folyamat időpontjáról vagy az Intézmény munkatársa, vagy a tanácsadást végző szakember tájékoztatja az igénybe vevőt.
Jogi tanácsadást igénybe vevők száma: 13 fő volt.

Valamint:

- Munkaidő után is folyamatosan biztosított a segítségnyújtásuk **a készenléti telefonos szolgálat által: 24.**

A készenléti szolgálat célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali telefonos segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálatot állandóan hívható telefonszám biztosításával kell megszervezni oly módon, hogy a készenlétben lévő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani.

A hívható telefonszám kifüggesztésre került a Központ hirdetőtábláján, valamint az ügyfélfogadási időn kívül látható a Központ ablakában. A család- és gyermekjóléti központ tájékoztatást nyújt a lelkisegély-telefonvonal elérhetőségéről is.

A Család- és Gyermekjóléti Központ további feladata:

- Hatósági felkérésre jogsegély keretein belül az esetmenedzserek környezettanulmányt készítenek,
- véleményezik a nevelésbe vett gyermekek és szüleik időszakos kapcsolattartást.

Szolgáltatásaik a társult településeken ebben az évben is maradéktalanul rendelkezésre álltak.

A Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásait igénybe vevők száma

Igénybevétel módja	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62-	össz.
speciális szolgáltatást igénybe vevők	2	792	1368	534	19	359	447	268	2	**3791**
jogerős hatósági intézkedésben érintett	21	46	145	66	13	56	68	34	18	**467**

Igénybe vevők korcsoport szerinti megosztása

A táblázatból kiderül, hogy a Központ hasonlóan a Szolgálathoz, nagy igénybe vevői létszámmal dolgozik. A leginkább érintett korcsoport a 6-13 év közötti korosztály, valamint jelentős a 3-5 év közötti gyermekek száma is.

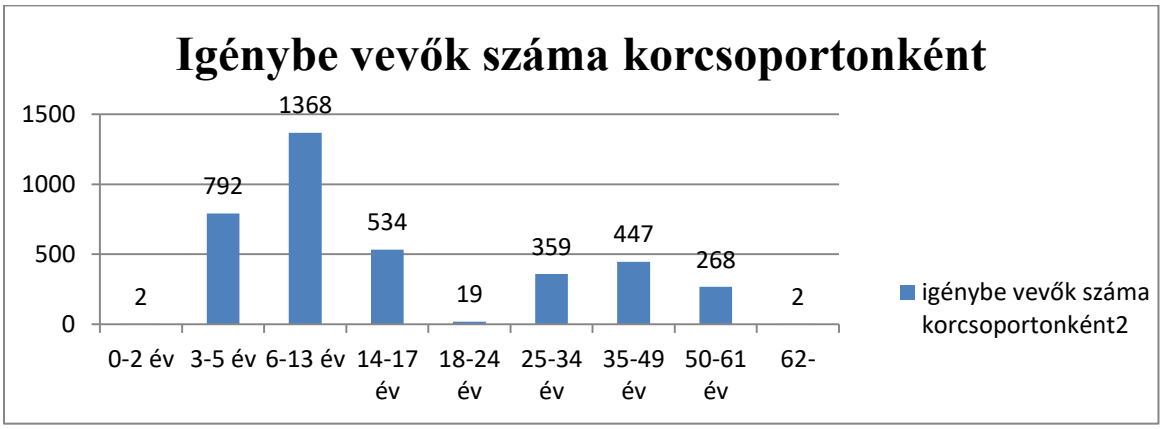

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintett kiskorúak és a 18. évet betöltött fiatalok száma településenként

	védelembe vett gyermekek száma	utógondozott gyermekek száma	nevelésbe vett gyermekek száma	ideiglenes hatályú elhelyezés
Mezőtúr	93	6	49	9
Túrkeve	29	------	16	------
Mesterszállás	7	---------	1	3
Mezőhék	3	--------	------	6
Kétpó	1	-----	------	1

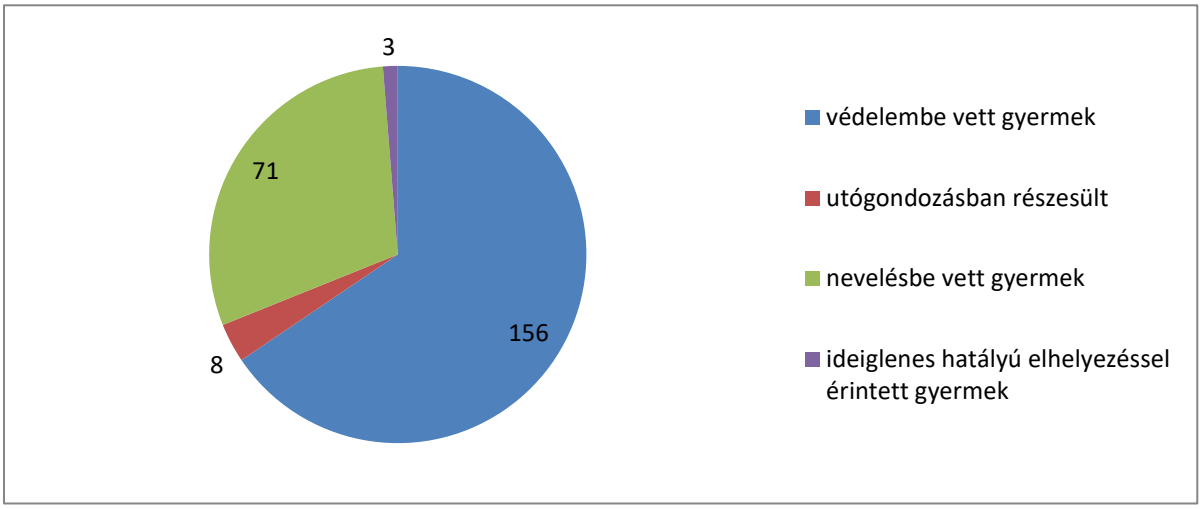

Hatósági intézkedések számának alakulása 2019-2024 között

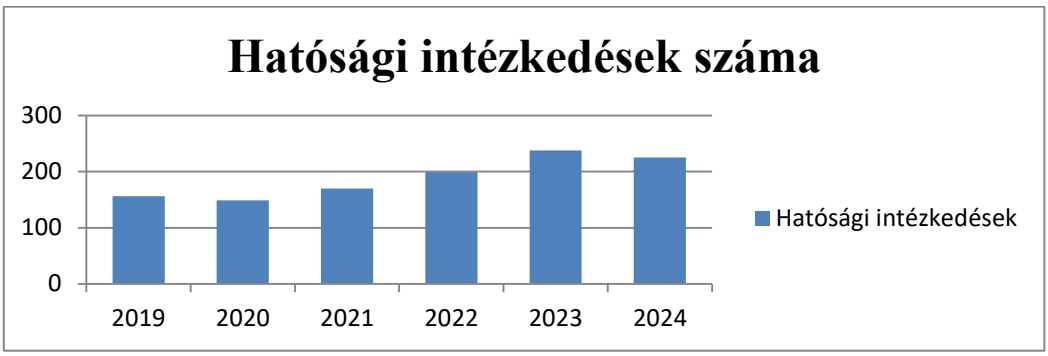

A hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenységek és az érintettek száma

Tevékenységek	hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenységek száma	hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek száma
szociális segítő tevékenység	**203**	**108**
esetkonferencia	**19**	**98**
esetkonzultáció	**471**	**240**
esetmegbeszélés	**91**	**147**
egyéni gondozási-nevelési terv készítése	**28**	**79**
első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	**13**	**33**
felülvizsgálati tárgyaláson, illetve nevelésbe vétel/elhelyezési értekezleten való részvétel	**37**	**104**
egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel/elhelyezési é.	**2**	**4**
családlátogatás	**243**	**178**
környezettanulmány készítése	**38**	**59**
egyéb	**216**	**120**
ÖSSZESEN	**1.361**	**1.170**

Bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetése miatt a **Gyámhivatal megelőző pártfogást nem** rendelt el.
A gondozási folyamat során **a családokkal otthonukban 243 alkalommal** találkoztak az esetmenedzserek, ez kiemelkedő szám. Ebből is látszik, hogy az esetmenedzserek, a családsegítő kollégákkal együtt különös figyelmet fordítanak a családdal való találkozásokra.
A gyermekek problémáinak megoldása érdekében a családokkal, illetve egyéb szakemberekkel esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon és esetkonzultációkon vesz részt a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere, illetve az óvodai és iskolai szociális tevékenységet végző szakember.

Kiemelkedő az esetkonzultációk, esetmegbeszélések, esetkonferenciák száma, mely a 2024. évben a következőképpen alakult:

- **esetkonzultáció: 471 volt, valamint 91 esetben vettek részt esetmegbeszélésen és esetkonferenciát 19 alkalommal szerveztek.**

Gyámhivatali felkérésre és belföldi jogsegély keretein belül **az esetmenedzserek 9 esetben készítettek környezettanulmányt.**

A Mezőtúri Járás területéről a Központhoz érkező esetjelzések
Esetjelzések száma 139 volt 2024. évben, melyből 1 jelzés volt, amely nagykorú személyt érintett.

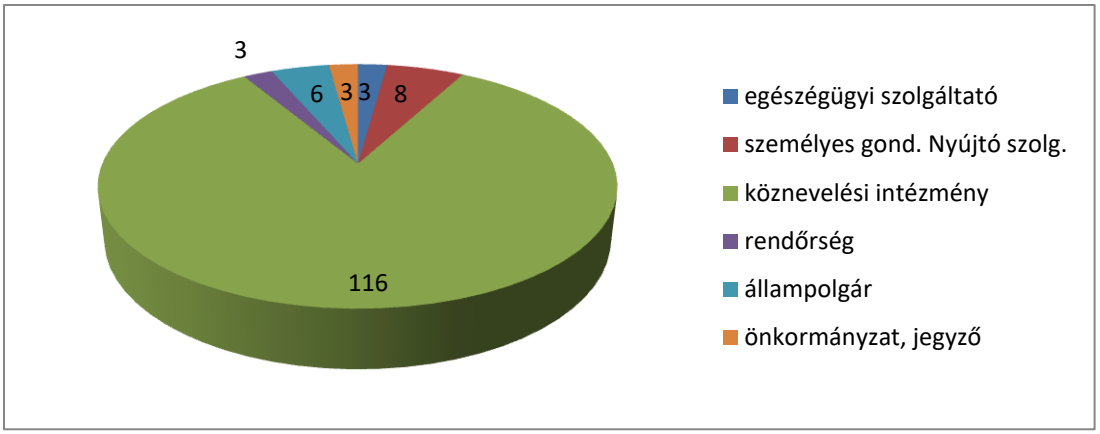

A jelzések az alábbi jelzőrendszeri tagoktól érkeztek

- Egészségügyi szolgáltatók, védőnők: 3 jelzés
- Gyermekjóléti alapellátást nyújtók: 8 jelzés
- Köznevelési intézmények (óvoda, iskola): 116 jelzés
- Rendőrség: 3 jelzés
- Állampolgárok (szülők is ide tartoznak): 6 jelzés
- Önkormányzat, jegyző: 3 jelzés.

A jelzésben érintett személyek száma 139 fő volt.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység bemutatása

Jelenleg ezt a tevékenységet 3 fő látja el a Járás 5 település oktatási intézményeiben. Ezzel a szolgáltatással közel 3.800 gyermeket érnek el a Család-és Gyermekjóléti Központ szakemberei.

A Mezőtúri járás területén öt településen (Mezőtúr, Túrkeve, Kétpó, Mesterszállás, Mezőhék) 2018-ban került bevezetésre az óvodai és iskolai szociális segítői tevékenység, melynek célja az elsődleges prevenció segítése, a jelzőrendszer megerősítése a járás minden köznevelési intézményében, a veszélyeztetett gyermekek kiszűrése, a gyermek állapotához igazodó ellátásba történő delegálás.

A három fő főállású óvodai és iskolai szociális segítő látja el a közel 3.800 fő 3-18 éves gyermeket a Mezőtúri járás 28 köznevelési intézményeiben.

Tevékenységeik a köznevelési intézmények tematikus programjaihoz igazodnak.

2024. januárjában az óvodák kérésére Mezőtúron és Túrkevén segítettek a szülőknek elektronikusan kitölteni a tankötelezettség halasztása iránti kérelmet. Januárban a félév zárása előtt egyénileg is segítettek a diákoknak a sikeres félévi bizonyítvány megszerzéséhez.

Február a farsang jegyében telt, több intézményt meglátogattak, bekapcsolódtak a program szervezésébe, a dekoráció készítésébe és a díszítésbe. A jelmezek zsűrizésében segítettek a pedagógusoknak. Részt vettek a leendő első osztályos gyerekeknek szervezett iskolai programokon. Az éves jelzőrendszeri tanácskozáson, két helyszínen, Mezőtúron és Túrkevén tartottak előadást az óvodai és iskolai szociális segítők szakmai tevékenységeiről, jövőbeli terveikről. Tették ezt mindazért, mert még mindig azt tapasztalják, hogy sok intézmény nincs tisztában azzal, hogy hogyan tudnák segíteni, megkönnyíteni a pedagógusok munkáját.

Március hónapban több helyszínen a korai dohányzás káros hatásairól tartottak előadást az általános iskolák felső tagozatába járó gyermekek számára. A kisebbekre is gondoltak, játékos mese foglakozásokat tartottak. A fent említett éves jelzőrendszeri tanácskozáson a mezőtúri járás összes köznevelési intézményének felajánlották a segítségüket az „Arizona-program” beindításában. Az intézmények közül a Mezőtúri Szakképző Iskola és Kollégium élt ezzel a lehetőséggel. Március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmával az ünnepi megemlékezéseken vettek részt.

Április hónap a húsvét és a tavaszi szünet jegyében telt. Költészet napi szavalóversenyben zsűritagok voltak Túrkevén a Petőfi Sándor Általános Iskolában és a Kaszap Nagy István Református Általános Iskolában. A Túrkevei Petőfi Sándor Általános Iskola által szervezett sportrendezvényen, ügyességi és kerékpáros versenyen tevékenyen részt vettek. Mezőtúron a KSZC Szakképző Iskola egész napos diáknapi rendezvényeibe is bekapcsolódtak. 2024 áprilisában a pécsi Esztergál Lajos Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ által szervezett online előadást hallgatták meg, melynek témája a „dizájner” drogok voltak. Ebben a hónapban az iskolákkal közösen elkezdték a nyári programok egyeztetését.

Májusban folytatódott az Arizona-program a mezőtúri KSZC Szakképző Iskolában.

A tavaszi, nyári és őszi időszakban a hátrányos helyzetű gyerekeknek lehetőségük van a Dunán hajókiránduláson részt venni, a programban kísérőként vettek és vesznek részt.

Június az osztálykirándulások időszaka. Amelyik iskola kérte, szívesen segítettek a gyerekek felügyeletében. Június közepén egész napos szakmai rendezvényen vettek részt Debrecenben. Intézményük szervezésében a hátrányos helyzetű óvodás és általános iskolai gyerekeknek egész napos gyermeknapot tartottak. A nyári szünetben a Móricz Zsigmond Könyvtár és Közösségi Ház ifjúsági klubjában minden kedden „társas klubot" tartottak, melynek nem nagyon volt látogatója.

Július hónapban folytatták a kistérségi kézműves és sportfoglalkozásokat, valamint elkezdődtek a nyári táboroztatások Túrkevén és Mezőtúron is.

Szeptemberben szülői értekezleteken, tanévnyitó értekezleteken vettek részt. Szeptember első hetében a túrkevei óvodákban beilleszkedést segítő játékos foglalkozást tartottak. A KSZC Ványai Ambrus Technikum Szakképző Intézet és Kollégium minden év szeptemberében tartja meg az őszi sport és „gólyaavató" rendezvényét, melyre meghívást

kaptak. Nagy örömükre Vajda Zsolt a szakma kiemelkedő képviselője három napos gyakorlati tréninget tartott a számukra.

Októberben a Kék Vonal Alapítvány szervezésében önsértő magatartások címmel webináriumot tartott, melybe bekapcsolódtak. A Debreceni Egyetem Szolnoki Campusa bemutatta a szociális képzéseket a gyermekvédelmi szakemberek számára. Megkezdték a KSZC Ványai Ambrus Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumban a rendszeres havi prevenciós csoportfoglalkozásaikat, melyeken az alábbi témákat (másság, dohányzás, családi szerepek, illem, stb. igény szerint) dolgozták fel a diákokkal közösen. Október 23.-ai Nemzeti ünnepi rendezvényen vettek részt. Októberben lehetőségük nyílott újabb webináriumi előadáson részt venni, melynek témája az SNI-s gyerekek foglalkoztatásának lehetőségei a köznevelési intézményekben.

November elején a Kék Vonal Alapítvány újabb online előadást tartott, mely bekapcsolódtak. Az egészséghónap jegyében a Vöröskereszt területi vezetőjével közösen Túrkeve két általános iskolájában és középiskolájában drog prevenciós előadásokat és elsősegélynyújtással kapcsolatos gyakorlati napokat tartottak. Pályaorientációs napon is részt vettek, ahol a munkájukat mutatták be a diákoknak. **A túrkevei Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda pedagógusainak meghívására** „Szeretetvendégségben” voltak az egészséghónap jegyében, melyben bekapcsolódtak a kézműves állomás munkájába, illetve az egészséges táplálkozás előkészítésének folyamatába. Intézményük zöldség és gyümölcs felajánlásokkal támogatta a rendezvényt.

December a mikulás és a karácsonyvárás időszaka, mely jó lehetőséget teremt nekik a gyerekeknek történő játékos foglalkozásokhoz. „Téli varázserdő” címmel Túrkeve mindkét általános iskolájában együtt hívták és várták a mikulást. Kétpón is ugyanezzel a műsorral mutatkoztak be. Sajnos a Mezőtúri Általános Iskolákban erre nem volt igény. December hetedikén, Mezőtúron karácsonyi kézműves foglalkozással kedveskedtek az országos citerafesztiválon részt vevő gyerekeknek.

<u>Család- és Gyermekjóléti Központ adománygyűjtése, osztása</u>

- Tavasztól a karácsonyi ünnepekig bezárólag folyamatosan fogadták a városból érkező ruha és bútor adományokat, amit a rászoruló családok számára juttattak el, illetve a rászoruló családok az adománygyűjtő helységben válogathatják ki, mire van szükségük.
- A felajánlásoknak köszönhetően sok-sok játékkal is megajándékozhatták a gyermekeket.
- Egész évben a Magyar Vöröskereszt Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Szervezete – Körmöndi Andrea -Mezőtúr- területi munkatárs és Szöllősi Sándorné Erzsike önkéntes

segítő közreműködésével nagyon sok tartós élelmiszer adományt tudtak kiosztani a rászoruló családok és a közmunka programban dolgozók részére. Éves szinten 2024-ben **összesen 160 családot tudtak nagy értékű csomagban részesíteni a Vöröskereszt jóvoltából.** Az osztásra a nyári szünetben és a karácsonyi ünnepeket megelőző időszakban került sor.

A Család- és Gyermekjóléti Központ által szervezett rendezvények:

- **2024. június 13. – Templomkert Gyermeknap:**

A BKTT SZSZK Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat már évek óta szervez a gyermeknap alkalmával gyermekfoglalkoztatókat az ellátott gyermekek számára az intézmény falai között. Az idén gondoltak egy nagyot és a korábbi évek hagyományát újra gondolták. 2024. május 31-én pénteken kivitték a gyermeknapi rendezvényüket a szabadba, az Újvárosi Református Templomkert játszóterére, mely a város perem területe, ahol a legnagyobb számban élnek hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekeket nevelő családok. Így lehetővé vált nem csak a gyermekek, hanem a szüleik elérése is. A szülők edukációjára is volt lehetőség a rendezvény kapcsán. A programnak nagyon jó közösség formáló ereje volt. Hagyományteremtőnek szánták ezt a rendezvényüket. Az intézményük volt szervező, de bevonták a Városi Óvodák területileg illetékes intézményét. Felkérték a Vöröskereszt helyi koordinátorát egy elsősegély tanfolyam megtartására. A Védőnői Szolgálat a rendezvényen prevenciós előadást tartott higiénia témakörében. A Cooming Song együttes és a Teleki Blanka Gimnázium zenekara pedig hangszeres előadást tartott a gyermekeknek, ahol kipróbálhatták a hangszereket. Nagy sikere volt a felállított ugrálóvárnak is.

- **Társas Kedd - Közösségi Házban várták a gyermekeket minden kedd délután 13.30-tól 16.30-ig a nyári szünetben, hogy szakembereikkel hasznosan töltsék a délutánjukat.**

- **Szabadtéri foglalkozásokat is szerveztek a Közösségi Ház előtt - július 10. és július 15.-e között.**

- **Nyári tábor:**

2024. július 29. és augusztus 01. között megrendezésre került a BKTT SZSZK Család- és Gyermekjóléti Központ szervezésében a Nyári Szabadidős Foglalkozás és Tábor.
A látókörükben lévő családok gyermekei, valamint a dolgozóik gyermekei közül, 27-en kaptak lehetőséget a táborban való részvételre.
Rajtuk kívül a Gyermek-kert Óvoda óvodásai jöttek el hozzájuk délelőttönként a foglalkozásaikra.
Tartalmas és színvonalas programokat tudtak megvalósítani: védőnői előadás a tisztálkodásról, Zumba táncos foglalkozás, Lovas nap - Nabolex lovas udvar jóvoltából, könyvtári mese délelőtt, bábszínház, bűnmegelőzési előadás, elsősegélynyújtás bemutató, kreatív és mozgásos foglalkozások, strandolás. **A tábori nassoláshoz a Magyar Élelmiszerbank Egyesület nyújtott segítséget**.

A résztvevő táborozók és az ovisok is élvezték minden percét a tábornak. A táborban való részvétel felétele a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény/ hátrányos helyzetet megállapító határozat vagy, hogy a szülő egyedül neveli gyermekeit, illetve a nagyon alacsony családi jövedelem volt. Ennek megfelelően az ebédet az önkormányzat által biztosított nyári szünidei gyermekétkeztetés keretei között oldották meg. Sokgyermekes családok gyermekei voltak jelen, valamint az egyszülős családok gyermekei, minden részvevő hátrányos helyzetű gyermek volt.

Egyéb tevékenységek:

- 2023. év végén Mezőtúr Önkormányzata csatlakozott Patkós Éva alpolgármester asszony kezdeményezésére a Partners Hungary Alapítvány szervezésében a Promikiz projekthez. Létrejött a HACS – helyi akció csoport. 2024-ben több lehetőséghez jutottak a projekt keretében.
- Szakmai műhelyeken vettek részt

  - **2024.04.18.** Szakmai műhely - Újonnan megjelenő drogok: például snüssz, e-cigaretta. Elf-Bar, azok káros hatásai, drogfüggő fiatalkorúak és felnőttek kezelési lehetőségei – Interaktív szakmai műhely az Esztegál Lajos Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ szervezésében.
  - **2024.04.22.** Iskolai erőszak, az Internet veszélyei – előadó: Benes Gréta. Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtár és a Mezőtúri Védőnői Szolgálat szervezésében.
  - **2024.06.11.** Szakmai műhely - Gyermekek közötti zaklatás, bántalmazás (bullying) iskolai térben valamint az igazolatlan hiányzások, pedagógussokkal való együttműködés formái-lehetőségei. Baptista Tevékeny Szeretet Misszió-Debrecen szervezésében.

- **2024.10.09.** Szakmai műhely - Vezetői konzultáció a területet érintő kihívásokról. Baptista Tevékeny Szeretet Misszió- Debrecen szervezésében.
- **2024.10.10.** Ingyenes webinárium - Színezd újra! Önsegítő eszközök önsértéssel küzdő gyerekek és fiatalok számára - középiskolákban dolgozó szakemberek részére módszertani segítség. Előadó: Baranyai Blanka, Kék Vonal szakmai munkatársa.
- **2024.10.14.** Debreceni Egyetem Egészségtudományi Kar szervezésében Szociális Szakmai Nap. Célja, hogy elinduljon egy élő kapcsolat a szociális szféra, a közép- és a felsőoktatás között.
- **2024.10.24.** Szakmai műhely – Az SNI-s és/vagy egyéni munkarendes gyermekek ellátása, helyzete, oktatása/nevelése, igénybe vehető szolgáltatások, eljárásrendek – Interaktív szakmai műhely az Esztegál Lajos Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ szervezésében.
- **2024.11.05.** Ingyenes webinárium - A segítő beszélgetés gyakorlata - Előadó: **Reményiné Csekeő Borbála**, a Kék Vonal szakmai vezetője.

- **2024.11.27.** Szakmai műhely -
  A Gyermekeink védelmében informatikai rendszer (GYVR) változásai, gyakorlati tapasztalatok a gyermekjóléti alapellátás területén.
- **2024.12.03.** Ingyenes webinárium - Joguk van **a** biztonsághoz**! Hogyan védheted meg szakemberként a gyerekeket a bántalmazásoktól?**

Szakmai műhelyt szerveztek

- **2024.09.09. és 09.10-**én négy település részvételével: Törökszentmiklós, Gyomaendrőd, Kunszentmárton és Mezőtúr óvodai/iskolai szociális segítőinek szakmai továbbképzése tudott megvalósulni Vajda Zsolt, a szakterületén neves tréner segítségével. Ez az alkalom szakmaközi megbeszélést is magába foglalt.
- **2024.10.03.** Szakmai Konferencia - Baptista Tevékeny Szeretet Misszió-Debrecen szervezésében. Aktualitások a szociális gondoskodásban.

1.4. A Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ 2024. évi gyermekvédelmi tevékenységének összegzése

A fenti beszámolóból kiderül, hogy mind a Család- és Gyermekjóléti Központ, mind a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat széleskörű tevékenységet lát el a Járáshoz tartozó településeken. Próbálják segítő, együttműködő tevékenységüket az ellátási területükhöz tartozó lakosokkal megismertetni. Ennek köszönhetően egyre többen veszik igénybe szolgáltatásaikat, remélik ez így lesz a jövőben is.

Bíznak abban, hogy a tervezett fejlesztésekkel az Intézmény fejlődik, szolgáltatásaik igénybevétele zavartalanná válik. Lesz elegendő helyük a speciális ellátások számára, a segítő beszélgetésekre, a tanácsadásokra, valamint a szakemberek számára. Úgy látják, hogy szükséges lenne új szolgáltatások bevezetése is, mint a családterápia, a mediáció, hiszen tapasztalatuk szerint a családban, illetve az iskolában jelentkező problémák megoldását nagyban segítenék ezek a szolgáltatások.

A nyári szabadidős tevékenységek, valamint az iskolai és óvodai szociális segítő tevékenységet végzők munkája a gyermekek számára ad lehetőséget a fejlődésre, kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre.

Továbbra is bíznak abban, hogy tevékenységükkel, az általuk nyújtott szolgáltatásokkal elégedettek lesznek.

2. Bölcsődei ellátás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a nevelés döntő és elsődleges tényezője a család. A bölcsődei nevelés, gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a kisgyermekek fejlődését. Ehhez nyugodt, feltétel nélküli szeretet és elfogadó légkör, motiváló környezet biztosítása szükséges a részükre, melynek során figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés-gondozás minden egyes alapelvét is.
A gyermekjóléti alapellátás fontos részét képezi a bölcsőde, amely a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves korosztályú gyermekek életkoruknak megfelelő szakszerű nappali felügyeletét, nevelését, gondozását, foglalkoztatását, étkeztetését komplex szolgáltatás keretében nyújtja. A bölcsődei nevelés segíti a közösség formálását, fejleszti az érzelmi intelligenciát, fokozza a gyermek aktivitását, erősíti az őket körülvevő világ megismerését, fenntartja a kíváncsiságukat, pozitív visszajelzésekkel segíti az önálló kezdeményezéseiket, megteremtik az egész életen át tartó tanulás alapjait, amelyhez tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosít, viselkedési mintákat nyújt. A kisgyermekkel foglalkozó felnőttek a bölcsődei program alapján végzik tevékenységüket, nevelői gyakorlatukat.

A bölcsődei munka a szociálisan hátrányos helyzetben lévő kisgyermekek felzárkóztatását is jelenti. Gyermekvédelmi esetekben, ha a gyermek szocializációja hiányos vagy hibás, a bölcsődei gondozás, nevelés segítségével lehetőség nyílik a szocializációs zavarok enyhítésére, megszüntetésére. Ezek miatt nagy hangsúlyt kell fektetni az elsődleges megelőzésre, mely olyan intézkedések és lehetőségek sorozata, melyekkel a problémák kialakulása megelőzhető. Ilyen feladat pl. a bölcsődén belül a folyamatos napirend kialakítása, a csoportban lévő gyermekek egyéni szükségleteinek figyelembevétele, saját gondozónői rendszer érvényesítése, a gyermek gondozottságának figyelemmel kísérése, állandó és folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, amely tevékenységek ellátása elsősorban a kisgyermeknevelők feladatai közé tartoznak. Ennek során együttműködnek a gyermekvédelemben dolgozó szakemberekkel (pl. védőnő, gyermekorvos, családgondozó). A bölcsődében észlelt problémáról szükség esetén gondozónői véleményt készítenek. Egyéni beszélgetés keretében tanácsadást nyújtanak a szülőknek a felmerülő vitás kérdések megoldására, tájékoztatják a nehézségekkel küzdő családokat a támogatási lehetőségekről, hangsúlyozzák a személyi higiénia fontosságát. A családdal való kapcsolattartás fontos, amely állandó odafigyelést és együttműködést kíván a gyermekek érdekében.

A Mezőtúri Városi Bölcsődét 2007. augusztus 01. napjától 2024. augusztus 31. napjáig a gyomaendrődi székhelyű Szivárvány Gyermekkert Nonprofit Kft. működtette.
Mivel városunkban megnövekedett az igény a bölcsődei szolgáltatás igénybevételére, így 2023 évben Mezőtúr Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be egy új, két csoportszobából álló, belvárosi modern bölcsőde megépítésére, amelyben további 24 kisgyermek ellátását szeretné biztosítani. Ennek érdekében 2024-ben fenntartóváltás történt, a továbbiakban Mezőtúr Város Önkormányzatának Képviselő-testülete nem egy cégen keresztül, hanem 2024 szeptember 01. napjától saját maga látja el a bölcsődei feladatokat, amelynek biztosítása a Mezőtúr-Mesterszállás Óvodai Társulás keretein belül történik. A Társulás Mezőtúron 5 tagóvodának és a mesterszállási óvodának a fenntartója. Az előzőek alapján a Szivárvány

Gyermekkert Nonprofit Kft. által 2024. augusztus 31. napjáig működtetett Városi Bölcsőde a mezőtúri Csoda-Vár Központi Óvoda tagintézményévé vált Napsugár Bölcsőde néven. A tervek szerint az újonnan építendő bölcsőde is a Központi Óvodához fog tartozni.
A Napsugár Bölcsőde korszerűen felújított épület, amelyben 5 csoport működik három egységben, ahol 60 kisgyermek ellátása biztosítható. Az egységeket egy öltöző, egy mosdó helyiség és egy árnyékolóval felszerelt terasz alkotja. A csoportok berendezése, játékokkal való ellátottsága a gyermekek korosztályának megfelelőek. A bölcsődében található sószoba az őszi-téli időszakban a felsőlégúti megbetegedések megelőzésében hasznos. A gyermekek szervezetére játék közben észrevétlenül gyakorol jótékony hatást a tisztított, káros hatásoktól semlegesített levegő.

A Mezőtúri Református Kollégium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Bölcsőde egy csoportszobában 12 bölcsődés kisgyermek ellátását biztosítja az óvodával egy épületben.

Bölcsődei ellátásról további információk a 3.1. és 3.3. pontokban olvashatók az érintett intézményekről szóló részben.

3. Nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi tevékenysége, a gyermekétkeztetés biztosítása

3.1. Mezőtúri Városi Intézmény – Csoda-vár Központi Óvoda és Bölcsőde

Intézményben ellátott gyermekek száma: 471 fő.

Óvoda neve:	Ellátott gyermekek száma:	Hátrányos helyzetű gyermekek (HH):	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek (HHH):	Veszélyez-tetett gyermekek száma:	Sajátos nevelési igényű gyermeke k száma:	BTMN gyerme-kek száma:
Bocsoda Óvoda	21 fő	0 fő	0 fő	0 fő	1 fő	0 fő
Csoda-vár Óvoda	173 fő	2 fő	0 fő	0 fő	5 fő	8 fő
Gyermek-kert Óvoda	45 fő	15 fő	0 fő	0 fő	0 fő	4 fő
Harmatcsepp Óvoda	71 fő	1 fő	0 fő	0 fő	0 fő	7 fő
Mesekert Óvoda	36 fő	3 fő	0 fő	0 fő	3 fő	4 fő
Százszorszép Óvoda	65 fő	7 fő	4 fő	0 fő	4 fő	14 fő
Bölcsőde	60 fő	0 fő	0 fő	0 fő	1 fő	0 fő
Összesen:	**471 fő**	**28 fő**	**4 fő**	**0 fő**	**14 fő**	**37 fő**

Gyermekétkeztetés megoldásának módja:
Az intézménybe járó gyermekek többsége igénybe veszi a napi 3-szori óvodai étkezést. 1 szülő nem igényli gyermeke számára, ő ebéd előtt hazamegy, de a kötelező napi 4 órában igénybe veszi az óvodai ellátást. A bölcsődében 2 szülő nem igényli gyermeke számára az étkezést. 7 gyermek ételallergiás az intézményben.
Év elején tájékoztatták a szülőket az ingyenes gyermekétkeztetéssel kapcsolatos lehetőségről, valamint ennek feltételeiről. Az óvodapedagógusok, valamint óvodatitkárok közreműködésével megtörtént a kedvezményre jogosultság felmérése, a megfelelő nyomtatvány kitöltése. Kedvezményben részesül az intézménybe járó gyermekek 98%-a. Az ingyenes óvodai étkezés a családoknak nagy segítség, hisz egyre több az olyan család, akik különféle okok miatt nehéz körülmények között élnek.

A főzőkonyhával a jó kapcsolat kialakítására törekszenek. 2 nappal előre adják le az ebédmegrendelést, azonban van lehetőségük módosítani (előző nap reggel 8 óráig, ha másnapra nem igénylik a szülők az étkezést, le tudják mondani). Ez nagy segítség, főleg a megbetegedéses időszakokban.
A csoportban dolgozó óvodapedagógusok, pedagógiai asszisztensek, dajkák törekednek arra, hogy a gyermekek fogadják el az új ízeket.

Óvoda neve:	**Egész napos ellátásban részesülők száma:**	**Félnapos gyermekek száma:**	**Ingyenes étkezők száma:**
Bocsoda Óvoda	21 fő	0 fő	21 fő
Csoda-vár Óvoda	173 fő	0 fő	170 fő
Gyermek-kert Óvoda	45 fő	0 fő	45 fő
Harmatcsepp Óvoda	71 fő	1 fő	68 fő
Mesekert Óvoda	36 fő	0 fő	36 fő
Százszorszép Óvoda	65 fő	0 fő	65 fő
Bölcsőde	60 fő	2 fő	54 fő
Összesen:	**471 fő**	**3 fő**	**459 fő**

A gyermekek napközbeni ellátásának, a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s ezzel összefüggő tapasztalatok:
Az intézmény óvodáiban biztosított a gyermekek napközbeni ellátása, a szülők igényéhez igazodva. Minden, az intézménybe jelentkező gyermek felvételre került.
A 3 éves kortól kötelező óvodába járás bevezetésének eredményeként a szülők nagyobb figyelmet fordítanak arra, hogy gyermekük részese legyen az óvodai nevelésnek, melyet a közösségi nevelés, az egyéni fejlesztések lehetőségeinek biztosítása mellett, a gyermekek rendszeres, egészséges táplálkozása szempontjából is nagyon fontosnak tartanak. Az óvodapedagógusok figyelemmel kísérik a gyermekek hiányzásait. Az igazolásokat naprakészen ellenőrzik, gyűjtik. Indokolatlan hiányzások észlelésekor felkeresik a családokat, keresve az okokat. Igazolatlan hiányzások esetén jelzéssel élnek a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Kiemelt feladatuknak tekintik az indulási hátrányok csökkentését, a felzárkóztatás megszervezését (egyéni vagy kiscsoportos formában), továbbá a tehetséggondozás megvalósítását, a tehetséggondozó műhelyfoglalkozásokon. Alapfeladatuknak tekintik a tehetség megnyilvánulásainak korai felismerését, fejlesztését, gondozását, komplex személyiség fejlesztését. A tehetségműhelyek száma az óvodáikban évről-évre változik,

gazdagodik a gyerekek képességeinek, igényeinek megfelelően. A 2024/2025-ös nevelési évben 13 műhely indult az intézmény óvodáiban a következő képességterületeken: testi-kinesztetikus, zenei, nyelvi, logikai, térbeli-vizuális, valamint természeti tehetségterületeken. A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Mezőtúri Tagintézményének dolgozóival napi kapcsolatban állnak, év elején minden nagycsoportos gyermek logopédiai szűrését elvégezték, amennyiben szükségesnek látták, további vizsgálatra került sor. A logopédiai fejlesztést a szakszolgálat biztosítja a gyermekek számára.
Sor került a 3 évesek (KOFA 3) szűrésére is az ősz folyamán. Akinek a kérdőív kitöltése után beigazolódott, hogy prevenciós mozgásfejlesztés, szókincs, nyelvi fejlesztés szükséges, azok novembertől meg is kapták ezt az intézményben, kiscsoportos formában, a Pedagógiai Szakszolgálat Mezőtúri Tagintézményének fejlesztő szakembereitől.

A sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek száma az intézményben jelenleg 14 fő, de több kisgyermek vizsgálata még folyamatban van. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermek száma 37 fő. Nagyon magas a fejlesztésre szoruló gyermekek száma az óvodai egységekben. Az intézmény rendelkezik 1 fejlesztő szakemberrel (gyógypedagógussal), aki képesítése szerint az SNI-s gyermekek fejlesztési igényeket lefedi. Az intézmény BTMN-s és SNI-s gyermekeinek logopédiai fejlesztését logopédus hallgató kolléga látja el. A fejlesztésre szoruló gyermekek száma azonban olyan drasztikusan emelkedik, hogy ők ketten is nagyon nehezen tudják megadni a szükséges óraszámokat. Ebben az évben több BTMN-s gyermek esetében a szakvéleményben előírtaknak megfelelően többségi pedagógusként, a saját óvodapedagógusaik végeznek fejlesztést. Ez többletmunkát jelent az óvodapedagógusok számára is. Sajnos több szülő felelősségtudatát ezen a területen erősíteni szükséges, mivel előfordult, hogy nem vitte el a kijelölt időpontban vizsgálatra vagy a kontrollvizsgálatra a gyermekét.

Az intézményben **a gyermekek védelmével kapcsolatos teendők ellátására** minden óvodapedagógus kiemelt figyelmet fordít, mely az igazgató, a tagintézmény-igazgatók és az intézményi gyermekvédelmi felelős irányításával, összefogásával valósul meg.
A szülők többsége együttműködő, elfogadja az óvodai élet alapvető szabályait, problémás esetekben az óvodapedagógusok következetesen törekszenek mindezek megismertetésére, betartatására. Az esetlegesen felmerülő problémákat az óvodában próbálják orvosolni esetmegbeszélések kezdeményezésével a szülőkkel, melyen az óvoda vezetője és gyermekvédelmi felelőse is részt vesz.
Figyelemmel kísérik a családok életkörülményeit, melynek legeredményesebb módja a családlátogatás, a fogadóóra, az egyéni beszélgetések a szülőkkel. Az óvodapedagógusok a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, ha szükségesnek látják többször is felkeresik otthonukban, melyen az intézményi gyermekvédelmi felelős is részt vesz, amennyiben ezt a helyzet indokolja, vagy az óvodapedagógusok igénylik.
Sajnos ebben az évben is több alkalommal kellett esetjelzéssel élniük a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai felé, a gyermekek nem megfelelő családi körülménye, hiányzások, fejtetvesség miatt. Nagyon fontosnak tartják, hogy közösen a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Központ munkatársaival segítsenek ezeken a családokon. Céljuk, hogy amennyiben mód van, rá, olyan segítséget kapjanak, amellyel megszokott

környezetükben nevelkedhetnek a gyermekek. Ebben a nevelési évben 14 alkalommal éltek esetjelzéssel.
A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 6 esetben, a Család- és Gyermekjóléti Központ 5 esetben, 3 esetben a járásbíróság, 1 alkalommal a Mezőtúri Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya, 2 esetben a gyermekvédelmi szolgáltató kért részletes jellemzést az óvodáikba járó gyermekről, melyet az óvodapedagógusok rövid határidőn belül elkészítettek, ezzel is segítve munkájukat, a problémás helyzetek mihamarabbi megoldását.
Sor került 4 esetmegbeszélésre is a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ munkatársaival, a különböző problémák közös megoldása, a helyzet kezelése érdekében (például a gyermek védelembe vétele esetében).
Minden tagóvodában biztosított az esélyegyenlőség, a szociálisan hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséért mindent megpróbálnak megtenni, a már kialakult veszélyeztetettség szakszerű, körültekintő, tapintatos kezelésére törekszenek.
Lehetőség szerint segítik, támogatják az óvodáikba járó gyermekeket, a szülők, dolgozók által felajánlott ruha, cipő, játék adományokkal. Több óvodájuk részt vesz a „Fogadj örökbe egy óvodát!” programban. Minden tagóvodának vannak „Örökbefogadói”, akik játékokat, ruhaneműket, tartós élelmiszert ajánlottak fel. Ezek folyamatosan kiosztásra kerültek a rászoruló családok számára.
A csoport összetételénél figyelembe vették a hatályos jogszabályokat és az érvényben lévő határozattal rendelkező HH, HHH, SNI-s gyermekek arányát. A HH-s arány elbillenése az óvoda körzetében lakó, hátrányos helyzetű családok miatt jött létre (azonban egyre inkább azt tapasztalják, hogy a szülők az erre irányuló kérelmet nem indítják el), ezért nagyon nehéz és egyre nagyobb problémát okoz az optimális arány megvalósítása.

Az intézmény jövőre vonatkozó javaslatai, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján:
A gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követik, segítik. A szülőkkel folyamatos kapcsolattartásra törekszenek, problémás esetekben a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ dolgozóival együttműködve próbálnak a gyermekek érdekében segítséget nyújtani.

3.2. Szent István Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Az iskolában ellátott gyermekek száma 229 fő, ebből hátrányos helyzetű 3 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 1 fő, veszélyeztetett 3 fő, sajátos nevelési igényű 3 fő.
Az óvodában ellátott gyermekek száma 100 fő, ebből hátrányos helyzetű 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 0 fő, veszélyeztetett 0 fő, sajátos nevelési igényű 1 fő.

A gyermekétkeztetés az intézményben a Mezőtúri Intézményellátó és Ingatlankezelő Közhasznú Nonprofit Kft-vel kötött szerződés alapján biztosított. Az iskolába a Kilián konyháról, az óvodába a Zrínyi konyháról szállítják a menüt. Az iskolában összesen 162 gyermek étkezik, ebből 6 fő ingyenesen, 56 fő fél áron, 100 fő teljes áron. A diákok (akik kérték) a második szünetben kapnak tízórait, illetve 4., 5. vagy 6. óra után ebédelnek. A tanulók (akik igényelték) délután uzsonnát kapnak. Az intézmény részt vesz az iskolagyümölcs és iskolatej programban. Az óvodában összesen 98 fő étkezik, 92 fő ingyenesen, 6 fő pedig teljes áron.

Gyermekek napközbeni ellátása:
Az iskolában a gyermekek oktatása 8 osztályban folyik. Reggel 7.00 órától biztosított az ügyelet. A tanítás 8 órakor kezdődik és 16 óra után ér véget. Délután a szülő kérésére indokolt esetben a tanulók korábban is elhagyhatják az iskolát, ha nincs tanítási órájuk. Délután az iskolában maradó gyermekek 5 csoportban tanulnak 16.00 óráig. Ezt követően 17.00 óráig biztosított az ügyelet. A diákoknak délután lehetőségük van különféle szakkörökön részt venni, illetve ekkor történik az SNI és BTMN-s tanulók ellátása.
Az óvodában a gyermekek ellátása 4 csoportban folyik. Az ügyelet reggel 6.00 órától biztosított, délután 17.30-ig. A középsős és nagycsoportos gyermekeknek lehetőségük van részt venni különféle szakkörökön. Az SNI és BTMN-s gyermekek ellátása délelőttönként történik.

Jövőre vonatkozó javaslatok:
A főigazgató úr javaslata szerint pszichológus alkalmazására lenne szükség.

Intézményi kapcsolatok:
Az intézmény kapcsolatot tart a Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Gyermekkönyvtár részlegével, a Védőnői Szolgálattal, a Városi Sportcentrummal, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Zeneiskolával, a Városi Bölcsődével, a Rendőrséggel (prevenciós előadások).

3.3. Mezőtúri Református Kollégium, Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Bölcsőde

Az intézményben ellátott gyermekek száma 2025. április 27. napján 720 fő.
Általános iskolai intézményegység: 310 fő gyermek, közülük hátrányos helyzetű 1 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 5 fő, sajátos nevelési igényű 16 fő, nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett, védelembe vett 4 fő.
Középiskolai intézményegység: 327 fő, közülük hátrányos helyzetű 7 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 1 fő, sajátos nevelési igényű 18 fő, védelembe vett 0 fő, családba fogadott 1 fő.
Óvoda: 71 fő kisgyermek, közülük hátrányos helyzetű 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 1 fő, sajátos nevelési igényű 2 fő.
Bölcsőde: 12 fő kisgyermek, közülük hátrányos helyzetű 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 0 fő, sajátos nevelési igényű 0 fő.

A gyermekétkeztetést az általános és a középiskolában saját konyhával oldják meg. Az általános iskolában 241 fő veszi igénybe a menzát, közülük 24 fő ingyenes étkezésre jogosult, 72 fő pedig 50%-os kedvezményt kap.
A középiskolában (kollégium nélkül) 130 fő veszi igénybe a menzát, közülük 2 fő ingyenes étkezésre, 38 fő kedvezményes ellátásra jogosult.
A kollégiumban 45 fő tanuló veszi igénybe a napi háromszori étkezést, közülük 0 fő ingyenes étkezésre, 24 fő kedvezményes ellátásra jogosult.
Az óvodai intézményegység napi háromszori étkezését a Mezőtúri Református Egyházközség Szendy Pál Református Idősek Otthonából biztosítják. 70 fő étkezik az intézményben, ingyenes ellátásban 63 fő részesül.
Bölcsődében a Mezőtúri Intézményellátó és Ingatlankezelő Közhasznú Nonprofit Kft. részéről kapják az élelmet. 12 fő étkezik, ebből 8 fő ingyenesen.

Gyermekek napközbeni ellátása:
Az alsó tagozatos diákok 16.00 óráig az intézményben tartózkodnak. Az iskolában lehetőség van különböző szakköri, tehetséggondozó programokon, sporttevékenységen való részvételre.
A felső tagozatos, illetve kisgimnazista diákok (5-8. évfolyam) részére igény szerint tanulószoba biztosított.
A dolgozó szülők segítésére reggel 06.30 órától, illetve délután 16.00-17.00 óráig gyermekfelügyeletet biztosítanak.
Az alsós tanulók teljes létszámban az intézményben tartózkodnak. A felső tagozaton az 5-6-7. évfolyam igényli nagyobb számban a tanulószobai ellátást.

Jövőre vonatkozó javaslatok:
A gyermekek egyre több időt töltenek internetes felületeken, így nagyobb eséllyel vannak kitéve az internetes zaklatás (cyberbullying) veszélyeinek is. Ezzel kapcsolatos prevenciós előadások szervezésére nagy szükség lehet. Szülőknek és pedagógusoknak tartandó előadások, fórumok is hasznosak lehetnek a gyermekvédelemmel kapcsolatban.

Civil szervezetek:

Jó kapcsolatot ápolnak a FICSAK Mezőtúr Alapítvánnyal, az általuk szervezett programokon szívesen vesznek részt a tanulóikkal. A Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatának mezőtúri irodájával is jó az intézményegységek kapcsolata, rendezvényeinken részt vesznek, szakmai segítséget kérnek tőlük.

3.4. Mezőtúri II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

A Karcagi Tankerületi Központ által fenntartott, több célt szolgáló és közös igazgatás alatt irányított köznevelési intézményhez a következő iskolák tartoznak:
- a mezőtúri nyolc évfolyamos általános iskolák (Rákóczi úti és Kossuth úti feladatellátási helyek),
- a mesterszállási, alsó tagozattal működő általános iskola.

Az intézmény igény szerint biztosítja az étkeztetést a mezőtúri tanulók részére a tálalókonyhákat üzemeltető Mezőtúri Intézményellátó és Ingatlankezelő Közhasznú Nonprofit Kft-n keresztül. Mesterszálláson a Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ biztosítja. Lehetőség van napi egyszeri és napi háromszori étkezés igénybevételére. A jogszabály által biztosított 50%-os, illetve 100%-os támogatást minden rászoruló és azt igénylő diák megkapja.

A Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központja óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységét folytatta a 2024/2025-ös tanévben is. Két fő segítőt delegáltak az intézménybe, akik folyamatosan segítséget nyújtanak az intézményi gyermekvédelmi munkában.

Gyermekek napközbeni ellátása:

Az iskolai oktatásban részesülő tanulók számára a kötelező tanórai és egyéb foglalkozáson való részvételének idején kívül, valamint a tanítási szünetekben szülői igény esetén ügyeletet biztosít az iskola.

2025.04.01.	Mezőtúr (fő)	Mesterszállás (fő)
Tanulók létszáma:	646	28
Ebből:		
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók létszáma:	171	3
HH tanulók létszáma:	102	0
HHH tanulók létszáma:	11	0
SNI tanulók létszáma:	57	2
Veszélyeztetett tanulók létszáma:	32	0
Étkező tanulók létszáma:	564	27
Ebből:		
Térítésmentes:	169	3
50%-os:	165	13

A Karcagi Tankerületi Központ fenntartásában működő Mezőtúri II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola feladatellátása átszervezésre került. A profiltisztítást követően 2023 szeptember 01. napjától önálló

intézményben, a Mezőtúri Bárdos Lajos Alapfokú Művészeti Iskolában kerül ellátásra az alapfokú művészetoktatás feladata.

A Karcagi Tankerületi Központ deszegregációs intézkedés miatt a 2023/2024 tanévtől ismét átszervezte a fenntartásában működő Mezőtúri II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola köznevelési intézményt.
Az 5400 Mezőtúr, XIII. utca 12. szám alatti (Újvárosi iskola) és a hozzá kapcsolódó, 5400 Mezőtúr, Sugár út 35. szám alatti tornaterem feladatellátási helyeken működő közoktatási feladatok ellátása 2023. szeptember 01. napjától szünetelt, majd 2024-ben megszűnt. Emiatt a 6. és 7. osztályba járó 26 tanuló az 5400 Mezőtúr, Rákóczi utca 40. szám alatti (Rákóczi úti iskola) feladatellátási helyre került áthelyezésre.
Az átszervezéssel egyidejűleg az 5400 Mezőtúr, Kossuth Lajos utca 82. szám alatti (Kossuth úti iskola) feladatellátási helyen az általános iskolai nevelés-oktatás alapfeladaton a felvehető maximális létszám megemelése történt.

3.5. Karcagi Szakképzési Centrum Mezőtúri Szakképző Iskola és Kollégium

Az intézményben az ifjúságvédelem legfőbb feladatai a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tanulmányainak nyomon követése, segítése, ezzel együtt a tanulókkal, szülőkkel, gondozókkal való személyes együttműködésen alapuló kapcsolat kialakítása.
Ezen túl kiemelt figyelmet fordítanak a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő (BTMN) gyermekekre is.

Az ifjúságvédelem feladatkörébe tartozik továbbá a különböző jellegű – a tanulók szociális, pályaorientációs, szakmai, tanulmányi fejlődését szolgáló – pályázatok nyomon követése, összefogása, valamint a fegyelmi problémák nyomon követése, azokra minél hatékonyabb megoldások keresése.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, a védelembe vett, a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő, a fegyelmi vétségeket elkövető gyermekek figyelemmel kísérése mind-mind látókörükben kell, hogy legyen. Igyekeznek a felmerülő problémákat kezelni, megoldásokat keresni az osztályfőnökökkel, kollégákkal, szülőkkel, gyermekjóléti, illetve gyámhatósági munkatársakkal együttműködve.

Úgy tapasztalják, hogy a tanulóikat érintő mindennapos kisebb és a nagyobb horderejű gondok (akadnak szép számmal) megoldásából minden kolléga – legyen az osztályfőnök, tanár, szakoktató – kiveszi a részét. Az iskolában nincs olyan gyermek, akinek ne keresnék a megoldást a felmerülő problémájára.
A tanulóik szociális hátterét tekintve mindez nem egyszerű feladat, sok - valamilyen szempontból - hátrányos helyzetű diákjuk van.

Jelenleg a nappali rendszerű oktatásban 91 fő, felnőttképzésben 161 fő a létszám. Hátrányos helyzetű tanulók száma 19 fő, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma 9 fő. A sajátos nevelési igényű tanulók száma 8 fő, a BTMN-eseké 18 fő.

Nem tekinthetnek el azonban a pozitív példáktól: dicséretek születtek, melyekkel leginkább az iskolai, városi ünnepségeken, bemutatókon és versenyeken való aktív részvételt díjazzák.

Megemlítik a hiányzással kapcsolatos problémákat is. A tanulók közül sokan sokat mulasztanak, sajnálatos módon az igazolatlan órák száma is jelentős. A nem tanköteles diákok esetében, ha a tanuló és a szülő, gondviselő nem érdekelt abban, hogy a tanuló látogassa az órákat, sajnos a tanulói jogviszony megszüntetésre kerül. Sok esetben hiába veszik fel a kapcsolatot a szülővel és a hatósággal, eszközök nem igazán vannak az intézmény kezében a gyermekek iskolában tartására. A tanköteles tanulók esetében sem egyszerűbb a helyzet, adott esetekben őket akár egész tanévben „üldözhetik”, hogy rábírják őket a rendszeres iskolába járásra. Sajnos bizonyos esetekben az ösztöndíj megszűnése sem visszatartó erő, bár kétségtelenül nagy segítség.

A jelenlegi tankönyvellátási rendszer szigorú szabályai miatt az osztályfőnököknek továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetniük arra, hogy a tankönyvigényléshez szükséges igazolásokat a tanulók idejében megkapják, és azokat idejében vissza is hozzák az iskolába, illetve arra, hogy az ingyenes tankönyvigényléshez szükséges igazolásokkal ne csak rendelkezzenek a tanulók, hanem azokat az iskolába is eljuttassák. Az idei tanévben – minden nehézség ellenére – minden ingyenes tankönyvre jogosult tanuló hozzájutott a könyveihez.

3.6. Karcagi Szakképzési Centrum Teleki Blanka Gimnázium, Technikum és Kollégium

Az intézmény nappali tagozatos tanulói létszáma 2024. október 1-jén 394 fő volt (2023-ban 432 fő). Ebből hátrányos helyzetű: 8 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 3 fő, veszélyeztetett: 0 fő, magántanuló: 1 fő, sajátos nevelési igényű: 9 fő, beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermek: 7 fő.

73 fő veszi igénybe a menzát, közülük 0 fő ingyenes étkezésre, 27 fő 50 %-os kedvezményre jogosult, 46 fő teljes árat fizet.

A kollégiumban 24 fő tanuló veszi igénybe a napi háromszori étkezést, közülük 1 fő ingyenes étkezésre, 12 fő 50 %-os kedvezményre jogosult, 11 fő teljes árat fizet.

A befizetési igazolások késedelmes bemutatása miatt nincs naprakész adat a késedelmesen fizető vagy nem fizető tanulókról.

Gyermekek napközbeni ellátása:
Az intézményben lehetőség van igény szerint tanulószobai foglalkozások, korrepetálások, minőségi korrepetálások igénybevételére.
A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők számára fejlesztőpedagógus nyújt segítséget. A tanulók problémáinak meghallgatásában, megoldásában az iskolában és a kollégiumban iskolai pszichológus nyújt segítséget.

Jövőre vonatkozó javaslatok:
Minden olyan intézkedést, rendezvényt, tájékoztatást örömmel fogadnak, amely hatékonyan szolgálja a gyermekvédelmi prevenciót. Segítséget jelentenének az olyan előadások (akár civil szervezetek bevonásával), amelyek az egészséges életmód kialakításáról, a szenvedélymentes életről, a reális jövőkép felvázolásáról, a tudatos iskola- és pályaválasztásról szólnak.

Civil szervezetek:
A civil szervezetekkel való együttműködésük esetenként drogprevenciós programok megszervezésében, illetve szabadidős programok szervezésében merül ki. Az utóbbi években az 50 órás kötelező közösségi szolgálat bevezetésével civil szervezetekkel is kapcsolatba kerültek a diákok (pl. Baptista Szeretetszolgálat).

3.7. Összefoglaló táblázat a nevelési-oktatási intézmények adatszolgáltatásai alapján

	Ellátott gyermekek száma	HH gyermekek	HHH gyermekek	Veszélyeztetett gyermekek	Sajátos nevelési igényű gyermekek	BTMN	Családba fogadott	Nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett, védelembe vett
Központi Óvoda és Bölcsőde	471	28	4	0	14	37		
Ref. Ált. Iskola	310	1	5		16			4
Ref. Középisk.	327	7	1		18		1	
Ref. Óvoda	71	0	1		2			
Ref. Bölcsőde	12	0	0		0			
Katolikus Iskola	229	3	1	3	3			
Kat. Óvoda	100	0	0	0	1			
Két Tanítási Nyelvű Ált. Iskola - Mezőtúr	646	102	11	32	57			
Két Tanítási Nyelvű Ált. Iskola – Mesterszállás	28	0	0	0	2			
Szakképző Iskola	91	19	9		8	18		
Teleki	394	8	3	0	9	7		
Összesen:	**2.679**	**168**	**35**	**35**	**130**	**62**	**1**	**4**

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2024 év folyamán gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett külső, illetve belső szakmai ellenőrzés nem történt.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések)

Ahogy az a beszámolóból kiderül, nagyon fontos a gyermekvédelem alapja az **észlelő- és jelzőrendszer megfelelő működése**. Ez az alapja annak, hogy az adott problémát minél hamarabb orvosolni tudják a szakemberek. Ennek elengedhetetlen feltétele a **jelzőrendszer tagjainak együttműködése**, a személyes kapcsolattartás, a tájékoztatás, a közös gondolkodás, összefogás, szükség esetén az azonnali cselekvés. Mindehhez hozzátartozik a kölcsönös tájékoztatás, **visszajelzés**. Ezek fontosságát nem lehet elégszer hangsúlyozni, hiszen sok esetben egy késedelmes jelzés, vagy késedelmes reagálás visszafordíthatatlan károkat is okozhat.

Továbbra is folyamatosan figyelemmel kell kísérni a **pályázati lehetőségeket,** melyekkel a szolgáltatások fejlesztését lehetne kezdeményezni, vagy amelyek anyagi forrást biztosítanak szabadidős programok, táborok, vagy akár felvilágosító jellegű, pl. drogprevenciós, előadások szervezéséhez. A dolgozó szülőknek problémát jelent a szünidők, főleg a nyári szünetben a gyermek elhelyezése. Egyre több tábor érhető el, azonban a nehéz sorsú családok anyagi lehetőségei korlátozottak, így számukra, vagy a többgyermekes családok számára szükséges lenne olyan ingyenes, vagy minimális anyagi terhet jelentő táborok szervezése, amelyek biztosítják a gyermekek hasznos szabadidő eltöltését, felügyeletét.

Fontos, hogy a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek részt vehessenek **szakmai megbeszéléseken, továbbképzéseken**, hogy a változó jogszabályi környezetben naprakész, pontos információkkal rendelkezzenek.

A fiatalok részére további **közösségi színterek** létrehozása elősegítheti a szabadidő hasznos eltöltését, a társas kapcsolatok kialakítását.

A **pszichológiai tanácsadás** kiszélesítése, szélesebb körben történő elérhetősége hozzájárulhat a családban jelentkező problémák hatékonyabb megoldásához. Ezen igény több intézmény beszámolójában is megfogalmazódott.

Fontos lenne, hogy városunkban is elérhetővé váljon a **mediáció, a családterápia**. Az intézmények részéről igényként merült fel olyan, **gyermekvédelemmel kapcsolatos előadások** szervezése, amelyek a **szülők és a pedagógusok részére** is hasznos információval, tanáccsal szolgálhatnak.

Az **internetes zaklatás, a cyberbullying** témaköre sajnos egyre elterjedtebb a mindennapokban, gyakran a szülők nem is tudnak arról, milyen atrocitás éri gyermeküket, ezért ebben a témakörben is nagy szükség van prevenciós előadásokra, beszélgetésekre.

Az **egészséges életmóddal, a szenvedélybetegségekkel, a reális jövőképpel, tudatos iskola- és pályaválasztással** kapcsolatos foglalkozások, programok szintén hasznos segítséget nyújthatnak a gyermekeknek.

Mezőtúrról a kisújszállási Kádas György Egységes Gyógypedagógiai Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégiumba járnak a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű, tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott, autizmussal élő és súlyosan-halmozottan fogyatékos gyermekek. A szülők utaztatják őket egyénileg vagy a Mezőtúri Református Egyházközség Támogató Szolgálata szállítja át őket naponta autóval. Ezen probléma megoldására a Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ tevékenységi köre 2024-ben kibővült támogató szolgálat működtetésével. Az eddigi tapasztalatok szerint az érintett családok részéről nagy érdeklődés mutatkozott ezen szolgáltatás igénybevételére. Ezt jelzi az is, hogy először egy kisbusz segítségével történt a tanulók napi szállítása a kisújszállási iskolába, majd a Mezőtúri Művészeti Közalapítvány, a Berettyó-Körös Többcélú Társulás tagönkormányzatai és a Samvardhana Motherson Reflectec (SMR) nevű cég túrkevei gyáregysége hozzájárulásával még egy új kisbusz került beszerzésre. Így 2024-ben már két jármű segítségével történt az érintett gyermekek szállítása.

2024-ben felmerült, hogy a fiatalok képviselete, támogatása céljából **Városi Diákönkormányzat** alakuljon Mezőtúron. Ennek kapcsán 2024. február 28. napjára a Városháza Dísztermébe összehívott polgármesteri egyeztetésen a város oktatási intézményei által delegált tanulók hasznos, építő, haladást szolgáló ötleteket, véleményeket fogalmaztak meg. Április 29-én az első közös akció keretében az általános iskolás gyermekek és pedagógusaik a „TeSzedd” elnevezésű országos szemétszedési programhoz csatlakozva a belvárosban szedték a szemetet. A megmozdulás jól sikerült, sok fiatal gyűlt össze az önzetlen, segítő tevékenység végzése céljából. November 13. napján diákönkormányzati ülést tartottak a Városháza dísztermében, ahol további ötletek, új kezdeményezések hangzottak el a tervezett megalakulás érdekében.

A fenti megfogalmazott javaslatok, célok megvalósítása elősegítheti, hogy a gyermekek saját családjukban nevelkedhessenek, minél kevesebb esetben kerüljön sor hatósági intézkedésre, a gyermek családból történő kiemelésére.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

6.1. A Mezőtúri Rendőrkapitányság család- és gyermekvédelmi tevékenysége, valamint a hozzátartozók közötti erőszak helyzetének bemutatása

A Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központtal, Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Mezőtúri Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályával a kapcsolattartás folyamatos. Jellemzően a családon belüli erőszak körébe tartozó eljárások, bűncselekmények nyomozása során alakult ki együttműködés. A Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal szervezésében az év folyamán rendszeres volt a részvétel a közbiztonsági, illetve szociális kerekasztali megbeszéléseken.
A jogszabályi feltételek fennállása esetén a rendőri állomány rendszeresen vizsgálta az ideiglenes megelőző távoltartások elrendelésének lehetőségét, amelynek eredményeként 2024. évben hozzátartozók közötti erőszak miatt 6 esetben került elrendelésre ideiglenes megelőző távoltartás Mezőtúron. A tavalyi évben az egész rendőrkapitányság illetékességi területén összesen 9 ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésére került sor.

6.2. A Mezőtúri Rendőrkapitányság gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységének értékelése

A 2024-es évben az iskolarendőrök és a bűnmegelőzési feladatokat megbízással ellátó előadó az általános és a középiskolákban folyamatosan jelen voltak, ahol a tanulók részére tartottak bűn- és baleset-megelőzési tájékoztatókat, ezen túl kerékpáros vetélkedőket, kerékpár átvizsgálásokat is szerveztek részükre. Részt vettek az iskolák által szervezett rendezvényeken (diáknap, nyílt nap, egészségnap, szülői munkaközösségi értekezlet, pályaorientációs nap).
A toborzási feladatok végrehajtásra kerültek minden nagyobb rendezvényen, ahol a bűnmegelőzési előadó pályaorientációs, toborzó előadásokat tartott.
A rendőrkapitányság illetékességi területén az iskolai bűnmegelőzési tanácsadói programban a 2024-es évben 11 alkalommal tartottak prevenciós órát 270 fő részére, iskolai foglalkozás megtartására 42 alkalommal 1.027 fő, egyéb iskolai programon való részvételre 9 alkalommal 713 fő részvételével került sor. A rendőrkapitányságon 1 alkalommal nyílt nap került megrendezésre az óvodás korú gyermekek részvételével, valamint 1 esetben pedagógusok részére is tartottak előadást a prevenciós szakemberek.

Gyermekkorú sérelmére elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés esetén azonnal értesítésre került a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Mezőtúri Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya, a Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központ és Család- és Gyermekjóléti Szolgálat. 2024 év folyamán kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezéséről szóló

határozathozatalra nem került sor. Kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezésére 3 eljárásban 14 kiskorú vonatkozásában került sor a 2024. évben.

A 2024. évben 5 kiskorú veszélyeztetése került regisztrálásra, amelynek nyomozáseredményességi mutatója 100%.

2024 évben is megrendezésre került a „Ki a mester 2 keréken?" és a Kerékpáros Ifjúsági Kupa iskolai kerékpáros ügyességi verseny. A versenyek legfőbb célja az iskolás gyerekek felkészítése közlekedési szituációkra, a biztonságos közlekedés elsajátítására. A legügyesebb, legjobban teljesítő diákok vármegyei, illetve országos döntőben is részt vehetnek.

6.3. Kábítószer prevenció helyzete

A 2024-es évben „A szülők és a családok a Rendőrség kiemelt partnerei a kábítószerbűnözés megelőzésében" című program keretében 15 alkalommal, 333 diák részére került sor előadás megtartására, további 1-1 alkalommal szülők és pedagógusok, 2 alkalommal pedig a lakosság részére is történt tájékoztatás.

6.4. Kiberbiztonság bemutatása

A témakörben 16 előadás megtartására került sor 2024. évben, melyeken 295 fő vett részt, illetve az Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszerben (ELBIR) 15 hírlevél megküldésére került sor.
A témában plakátok, tájékoztatók kerültek kiküldésre. A megküldött szórólapokon QR kódos, képregénybe ágyazott kvízjátékokat tudtak elérni az érdeklődők, valamint rendszeresek voltak a prevenciós tartalommegosztások (szöveges-, link-, képvideó-, posztok) a JNSZVMRFK Facebook oldalán is. A közoktatási intézmények fenntartóival ismételt kapcsolatfelvételre került sor a szülői közösségek felé történő tájékoztatás érdekében, a KRÉTA rendszeren keresztül a témában tájékoztató anyagok kerültek megküldésre. Általános iskolásoknak szóló, online edukációs kvízjáték indult az európai kiberhónap alkalmából.

6.5. A Mezőtúri Rendőrkapitányság iskolaőri tevékenységének bemutatása

A 2024/2025. tanévben a rendőrkapitányságon tovább folytatódott az iskolaőri program. Ennek keretében Mezőtúron jelenleg 3 iskolában 3 fő iskolaőr teljesít szolgálatot. Az iskolaőrök a rendőrség állományába tartoznak, de a feladatellátási helyük az iskolában található. A szolgálat ellátásához szükséges iratok, felszerelések, eszközök biztosítottak. Az iskolaőrök feladatának ellátását a megyei koordinátor, valamint a rendőrkapitányság állományába tartozó helyi koordinátor ellenőrzi, illetve segíti. Az eddigi tapasztalatok az iskolaőrök tevékenységével kapcsolatban pozitívak. A programban jelenleg részt vevő oktatási intézmények vezetői megelégedettségüket fejezték ki az iskolaőrök jelenlétével, hozzáállásával kapcsolatban.

6.6. „Az iskola rendőre” program értékelése az aktuális, valamint az előző tanévre vonatkozóan

Az elmúlt évben az Iskola Rendőr Program végrehajtását 6 fő végezte. Az iskolai tanév kezdetét
követően az iskolarendőrök felvették a kapcsolatot a részükre kijelölt oktatási intézménnyel és tájékoztatták a program folytatásáról. Az iskolákban kihelyezésre kerültek az iskolarendőrök nevét, elérhetőségét tartalmazó plakátok. Az iskolák környékén a forgalomszervezés nem változott az elmúlt tanévhez képest. Az iskolák gyerekek általi megközelítése a gyalogátkelőhelyeken megfelelően biztosított volt az iskolakezdés és befejezés időpontjában. A tanévkezdést követően a tanintézményeknél egyenruhás rendőrök segítették az iskolás gyermekek úttesten való biztonságos átkelését.

Mezőtúron 5 általános iskolában, illetve tagintézményben működik az iskolarendőr program. A program keretein belül az iskolarendőrök tartották a kapcsolatot az iskolákkal, átvizsgálták a gyermekek kerékpárjait, két esetben tartottak kerékpáros versenyt, 4 esetben előadás megtartására került sor külön felkérésre.

7. A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvény szerinti családvédelmi koordinációért felelős szerv hatáskörébe tartozó feladatok

2020. január 1. napjától a korábban a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási hivatal hatáskörébe tartozó családvédelmi koordináció a települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe került át.
A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (a továbbiakban: Hkt.) szerint hozzátartozók közötti erőszaknak minősül:
- a bántalmazó által a bántalmazott sérelmére megvalósított, a méltóságot, az életet, a szexuális önrendelkezéshez való jogot, továbbá a testi és lelki egészséget súlyosan és közvetlenül veszélyeztető tevékenység,
- a bántalmazó által a bántalmazott sérelmére megvalósított, a méltóságot, az életet, továbbá a testi és lelki egészséget súlyosan és közvetlenül veszélyeztető mulasztás.
A Hkt.-ban meghatározott intézmények és személyek kötelesek jelezni a családvédelmi koordinációért felelős szervnek, ha hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észlelik.

A jegyző, azaz a családvédelmi koordinációért felelős szerv feladatai:
- a bántalmazottat kérelmére személyesen meghallgatja. Ebben az esetben a bántalmazó meghallgatására is sor kerül azzal, hogy a bántalmazott kérelmére a bántalmazót és a bántalmazottat külön-külön kell meghallgatni. A bántalmazott kérelmére arról is megfelelően gondoskodni kell, hogy a bántalmazó a személyes meghallgatást közvetlenül megelőző és azt közvetlenül követő időben se léphessen kapcsolatba a bántalmazottal.
- A hozzátartozók közötti erőszak, vagy annak veszélye miatt tett jelzés fogadását követően a bántalmazottat és a bántalmazót személyes meghallgatás érdekében történő megjelenésre hívhatja fel. A bántalmazó és a bántalmazott köteles a családvédelmi koordinációért felelős szerv felhívásában megjelölt helyen és időpontban megjelenni. A bántalmazott védelmére a fentebb leírt szabályoknak megfelelőek az irányadóak. A bántalmazót tájékoztatni kell a meghallgatás során a hozzátartozók közötti erőszak folytatásának következményeiről.
- Tájékoztatást ad a bántalmazottnak a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható intézkedésekről, a bántalmazottat megillető jogosultságokról, a család és a gyermekek védelmét szolgáló szociális intézményrendszerről és szolgáltatásokról, a hozzátartozók közötti erőszak miatt helye van-e büntető- vagy szabálysértési eljárás megindításának, a hamis vád következményeiről.
- A bántalmazott kérelmére gondoskodni kell, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget kapjon. Tájékoztatni kell a bántalmazottat és a bántalmazót az igénybe vehető terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási, konfliktuskezelő lehetőségekről.

2024-ben öt esetben kellett ilyen ügyben eljárást indítani ideiglenes megelőző távoltartás vagy megelőző távoltartás elrendelése miatt. A bántalmazó minden esetben a házastárs vagy az élettárs volt, a bántalmazott minden esetben a nő volt. Megtörtént a bántalmazottak írásbeli tájékoztatása, a bántalmazó és a bántalmazott személyes meghallgatása, tájékoztatása, a jelzések megtétele. A felszólításnak többen nem tettek eleget, nem jelentek meg, azonban a jelzések megtételére ezekben az esetekben is sor került.

8. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)

Mezőtúr Város Önkormányzata folyamatos kapcsolatot tart fenn a civil szervezetek képviselőivel, illetve anyagilag is támogatja a civil szervezeteket.

A városban számos civil sportegyesület működik, akik jelentős szerepet vállalnak a mezőtúri gyermekek egészségnevelésében, szabadidős tevékenységek szervezésében.

Az Önkormányzat 2022-ben elnyerte az „Ifjúságbarát Önkormányzat" címet. A kapott 100.000 Ft-os díjazásból az Önkormányzat által 2022 februárjában létrehozott Ifjúsági Klub eszközeit fejlesztették VR szemüveg beszerzésével. A Közösségi Házban működő, ingyenesen, klubtagsági kártya igénylése után látogatható Ifjúsági Klub a 12-20 év közötti fiatalok hasznos időtöltését segíti, ahol szervezett és kulturált körülmények között tudnak kikapcsolódni pénteki és szombati napokon, a nyári szünetben szerdán és csütörtökön is. A szülők bátran elengedhetik ide gyermeküket, mivel biztosított a közösségi felügyelet. Csocsóasztal, léghoki, Playstation 4, Xbox, darts, pókerasztal, VR szemüveg, autószimulátor, különböző társasjátékok állnak a fiatalok rendelkezésére a szabadidő hasznos, személyes találkozást jelentő, közösségben történő eltöltésére.

18 év után, 2022 augusztusában nyitott újra a Szabadság Mozi- Film és Színház, amely a mai kor igényeinek megfelelő modern mozigépészeti eszközökkel rendelkezik. Minden korosztály számára, így a gyerekeknek, fiataloknak, családoknak is helyben nyújt olyan kulturálódási lehetőséget, amelyekért eddig más településekre kellett utazni. Premier filmeket vetítenek, stand up comedy estéket, színvonalas színházi bemutatókat, előadásokat, közművelődési programokat szerveznek az érdeklődők számára. Ezzel a szolgáltatással bővült városunkban a kikapcsolódási lehetőségek köre, amely hozzájárul a szabadidő hasznos eltöltéséhez és különleges közösségi élményeket nyújt. Ez a lehetőség nagy népszerűségnek örvend a lakosok körében.

Az idei évben információt kértünk a FICSAK Mezőtúr Alapítvány, a Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, a Fejlesztő Egyesület 2023, a Mezőtúri Kórház és Rendelőintézet Egészségfejlesztési Iroda, valamint a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Mezőtúri Tagintézmény gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről, programjairól is. Nem mindannyian civil szervezetek, de jelentős szerepet töltenek be a gyermekek, a hátrányos helyzetű gyermekek mindennapjaiban, így fontos, hogy a gyermekvédelmi beszámolóban is megismertessük a tevékenységüket.

8.1. FICSAK Mezőtúr Alapítvány

Az Alapítvány 2019 májusában alakult, a FICSAK Országos Egyesületének mezőtúri tagszervezeteként. Elsődleges céljaik között szerepel a család, a házasság, a gyermekvállalás szépségeinek népszerűsítése, az egészséges életmódra, környezetvédelemre nevelés, tehetséggondozás, illetve sok más feladatot, karitatív tevékenységet fogalmaztak meg maguknak, amelyekkel támogatni tudják a helyi családokat.
Az Alapítvány munkáját a kurátor látja el 2 fő állandó önkéntes segítővel. Tevékenységüket teljes mértékben önkéntesen végzik. Kiváló az együttműködés Mezőtúr Város Önkormányzatával, a Vöröskereszt helyi szervezetével, a Család- és Gyermekjóléti Központtal, a JNSZM Család, Esélyteremtő és Önkéntes Házzal és a JNSZ Megyei Civil Közösségi Szolgáltató Központtal, valamint a városban működő civil szervezetekkel, oktatási intézményekkel is.
Az Alapítvány programjait pályázatokból és sok jó ember összefogásával tudták 2024-ben is megvalósítani.
A Víz világnapjához közeledve 2024. március 07. napján interaktív bábelőadással és kézműves foglalkozással vártak 90 fő városi óvodás gyermeket a Közösségi Házba. Nem először működtek együtt a Bábozd Zöldre Környezeti Nevelési Egyesület bábművészeivel. Az Alapítvány egyik fontos célkitűzése a környezetvédelemre nevelés, amelyet a leghatékonyabban gyermekkorban kell már elkezdeni. Ezért is tartják nagyon fontosnak, hogy ebben a témakörben is minél több eseményt tudjanak megrendezni. Az idei program témája a vízvédelem és víztakarékosság volt. A gyerkőcök játékos, szórakoztató formában tanulhatták meg, hogy a víz nem csak életszükséglet, hanem élettér is számos állat számára. Kik élnek a vizekben? Hogyan tudjuk megóvni a vizeket a szennyeződésektől? Mit tehetnek már gyermekként a vizeink megoldása érdekében? – ezen és hasonló kérdésekre keresték a választ közösen. A bábelőadásokat követően minden csoport kézműves foglalkozáson vehetett részt, ahol különböző technikákkal pl. magpapírból születtek szebbnél szebb alkotások.

A következő nagyszabású, hiánypótló FICSAK Tavaszi Civil Forgatag rendezvényükre 2024. május 25-én került sor a Szabadság téren. A program megvalósításával a kurátor egy álma vált valóra. Az Alapítvány öt éve jött létre, amely óta a kurátor is tagja a mezőtúri civil életnek, de munkája során nagy örömére már több mint 12 éve dolgozik együtt a helyi civilekkel. Mindig is nagyon büszke volt rá, hogy városunkban értékes, összetartó civil élet van, ezért is volt régi vágya, hogy egy olyan rendezvényt hozhasson létre, ahol minden helyi civil szervezet egy helyen, ugyanazon a napon kapott fellépési, bemutatkozási lehetőséget, így megismerhették egymás tevékenységeit, tagjait, jó gyakorlatokat szerezhettek egymástól, együttműködhettek egymással. Másik célja, melyet a rendezvényen keresztül szeretett volna elérni, hogy a lakosság, mely nem tagja egyik civil szervezetnek sem, megismerje őket és kedvet kapjanak arra, hogy valamelyik szervezethez csatlakozzanak, hiszen szükség van az utánpótlásra. Emellett fontosnak tartja, hogy a lakosság megismerje Mezőtúr széleskörű hagyományait, kulturális értékeit. Mezőtúron szerencsére számtalan civil szervezett (bejegyzett, nem bejegyzett) működik. Egy részük sportegyesület, amely elengedhetetlen része az egészséges életmódnak és leginkább a fiatal korosztályt foglalja magában. A másik része a művészeti, kulturális élet területén tevékenykedők, a minden korosztályt magába

foglaló kórusok, népdalkörök, akik elengedhetetlen résztvevői a városi programoknak. A harmadik csoport a középkorúak, szépkorúak alkotta klubokból áll, akik a hagyományőrzéssel, kézműveskedéssel foglalkoznak. A civil szervezetek közösségépítő funkciója önmagukban is kiemelkedő fontosságú, tevékenységeik nagyon hasznosak mind a benne lévő kisközösség, mind a város lakossága számára. A hovatartozás, az összetartozás szimbólumai. A civil szervezetek tagjai nincsenek egyedül, tevékenységeiken keresztül hasznosabb tagjai lehetnek a társadalomnak. Önmagában minden civil szervezet jól működik a saját területén, de a közöttük lévő együttműködéssel még magasabb szintre lehet emelni a közösségépítő szerepüket. A programmal, amelyen közel 300 fő civil lépett fel a színpadon és több száz városi és környékbeli lakos vett részt, egy egész napos, hiánypótló, csodás, színes, közösségépítő „kavalkád" valósulhatott meg, amely egész napos szórakozást nyújtott a helyi és környékbeli lakosság minden korosztálya számára.

A tehetséggondozásra, a roma gyermekek integrációjának segítésére továbbra is nagy hangsúlyt fektetnek. Rafael Zsaklin, állandó FICSAK-os gyermekük neve például már sokunk számára ismert, hatalmas büszkeségünk, hiszen énektudásával több rendezvényen lenyűgözte már a közönséget. Először négy éve találkoztak, már akkor feltűnt a táborban, hogy milyen szépen énekelt. Ezek után megpróbáltak neki lehetőséget biztosítani a városi rendezvényeken és szerencsére egyre nagyobb sikerrel. Mára már ott tartanak, hogy nem csak a városi rendezvények fellépője, hanem rendszeresen kap meghívást a helyi civil klubok vezetőitől városi rendezvényekre, megyei rendezvényekre is, illetve már saját videóklipje is elkészült.

2024-ben sajnos nem volt lehetőségük megrendezni a FICSAK nyári tábort, de az ott „szárnyaik alá vett" 30 gyerkőccel folyamatosan ápolják a kapcsolatot, szükség esetén támogatják, segítik őket. Ezért is szervezték meg 2024. december 18-án a FICSAK-os gyerekek karácsonyi vacsoráját, ahol jókat beszélgettek, finomakat ettek és természetesen az előbb említett tehetségük is elkápráztatta a gyermektársait csodálatos hangjával. Kis ajándékokkal is kedveskedtek a gyerekeknek a vidám, meghitt program végén.

A városi gyermeknapi, valamint karácsonyi rajzpályázat zsűrizésében, díjazásában folyamatosan részt vesznek.

A programok mellett az adománygyűjtés, közvetítés egész évben folyamatos. Már ismerik az alapítványukat, így szinte napi szinten érkeznek a felajánlások. Emellett ismét közös karácsonyi adománygyűjtést szerveztek a városban működő Szent István Katolikus Óvodával, a helyi Vöröskereszttel és a Család- és Gyermekjóléti Központtal, melynek köszönhetően nagyszabású adományátadást (ruha, játék, tartós élelmiszer) tudtak szervezni az év végén ünnepélyes keretek között, meghitt hangulatban hátrányos helyzetű, közel 45 mezőtúri család részére.

8.2. Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtár

A Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtár részlegei, így a Gyermekkönyvtár is a szabadidő hasznos eltöltésében nyújt segítséget. Az elmúlt évekhez hasonlóan sok változatos programmal várták a kisebb és nagyobb gyermekeket a könyvtári egységekben tartott 2024 évi rendezvényeken, amelyek az alábbiakban röviden kerülnek ismertetésre.

Állandó foglalkozásaik:

- Höcögtető: 0-1,5 évesek és szüleik részére mondókás, dalos foglalkozás.
- Mocorgó-maszatoló: a 1,5 – 3 éves korú gyermekeknek mozgásos, dalos, zenés, verses, mesés, fejlesztő foglalkozás szülőkkel együtt.
- Bábszakkör: Szujó Tünde óvodapedagógus vezetésével a Varázsparaván bábcsoport minden héten szerdán tartja foglalkozását.
- Sakk klub: ahol elsajátíthatják a sakk alapjait a könyvtárban.

Többalkalmas foglalkozások:

- Mesés hétfő: január 29. - február 26. között óvónők, tanító nénik, gyermek könyvtárosok meséltek, báboztak az érdeklődő közönségnek.
- Kézműves foglalkozások: a Szent István Katolikus Általános Iskola diákjaival.
- Család a Könyvtárban (védőnők, EFI Iroda, Mezőtúri Kórház és Rendelőintézettel együtt):
    - Szabó Dóra: Táplálási tanácsok
    - Dr. Vizdák Márta: Mit tartsunk otthon a házipatikában
    - Rimóczi Annamária mentálhigiénés szakember: Családi és párkapcsolati életciklusok
    - Benes Gréta rendőr: Az iskolai erőszak, az internet veszélyei
    - Farkas Anett gyógytornász: Lábboltozat javító torna.

Alkalmi foglalkozások a gyermekkönyvtárban:

- népszokásokhoz kapcsolódó foglalkozások,
- évszakokhoz kapcsolódó foglalkozások,
- nemzeti ünnepekhez és jeles napokhoz kötődő foglalkozások,
- óvodások és iskolások számára kínált - témahéthez kapcsolódó – foglalkozások,
- hagyományos és QR kódos könyv- és könyvtárhasználati órák,
- nyári szünetben foglalkozások táborozó csoportoknak,
- irodalom órák a könyvtárban,
- verses, mesés, dalos foglalkozások ovisoknak, iskolásoknak,
- játékos foglalkozások,
- társasjátékos foglalkozások,
- kötelező olvasmány játékos megbeszélése, akadályversenyek,
- tavaszi kézműves foglalkozások,
- a nyári szünetben júliusi, augusztusi játéknapok,
- adventi mesedélután.

Alkalmi foglalkozások a felnőtt könyvtárban:

- könyvtári órák középiskolásoknak,
- tematikus foglalkozások középiskolásoknak (Petőfi Sándor, Móricz Zsigmond Mezőtúron, Nyomdatörténet, Régi épületek).

Nagyobb rendezvények/események:

- Kistérségi szavalóverseny tartottak 2024. április 11. napján alsó tagozatos gyermekektől felnőttekig minden korosztálynak.
  Minden évben sok-sok lelkes mesekedvelő jelentkezik erre a nemes megmérettetésre.
- XII. Óperenciás Bábfesztivál került megrendezésre 2024. április 26. napján. A kistérség bábcsoportjai szórakoztatták a közönséget ezen a napon.
- Ünnepi Könyvhét és gyermekkönyvnapok 2024. június 13.-16.
- Író-olvasó találkozó: június 14. Telegdi Ágnes gyermekkönyv író volt a vendég. Erre szervezett csoportok érkeztek az általános iskolákból.
- Minden év nyári szünetében Rege táborban vehetnek részt a gyermekek. 2024. július 08. és 12. között a felsős, 2025. július 15. és 19. között az alsós korosztály részére került megrendezésre.
- Országos Könyvtári Napok programsorozat zajlott 2024. szeptember 30. és október 06. között:
  - Kistérségi mesemondó versenyt tartottak 2025. szeptember 30. napján. A magyar népmese napja alkalmából általános iskolás diákok számára rendezték meg.
  - Ültess fát, olvass alatta könyvet! 2025. október 01. napján. A Könyvtárfa és a Mesefa születésnapja alkalmából köszöntötték a fácskákat óvodásokkal, dallal, versekkel, játékkal.
  - Író-olvasó találkozó keretében felnőtt és gyermekkönyv írókkal találkozhattak az érdeklődők.
    Lontai Léna író volt a vendég, aki olyan tabutémákról ír őszintén, amikről nem lehet eleget beszélni (iskolai bántalmazás, családon belüli erőszak, stb.). Érzékenyítő előadás volt, amelyre iskolai kereteken belül szervezett csoportokat vártak.
  - Könyvszobrászat, kézműves foglalkozást tartottak 2025. október 02. napján.

Az intézmény csatlakozott a 2024. szeptember 30. és október 13. között megrendezett Állatvédelmi Témahéthez, amelyet az Állatvédelmi Cselekvési Terv Kidolgozásáért és Végrehajtásáért Felelős Kormánybiztosi Titkárság hirdetett meg bölcsődés, óvodás, általános iskolás és középiskolás gyermekeknek. Céljuk a gyermekek szemléletformálása, a programokon keresztül az etikus állattartásra, állatvédelemre ösztönözni őket. Tematikus foglalkozásokat tartottak:

- október 07. napján Az állatok világnapja (Rákóczi Úti Általános Iskola)
- október 08. napján A Berettyó állatvilága (Református Óvoda)

- október 09. napján Szujó Tünde állatasszisztált foglalkozást tartott nyuszi segítségével. A terápiás segítő állatoknak jótékony hatása van. Csökkenti a szorongást és a depressziót.
- október 10. napján Höcögtető: állatos versikék, mondókák.

Folyamatosan zajló programjaik:

- Olvasólétra:

A 2022/2023-as tanévben indították el olvasásnépszerűsítő játékukat, melyet ebben az évben is folytatódott. 2. osztályostól 8. osztályosig nevezhettek a gyerekek. A verseny októbertől májusig tart. Amikor visszahozzák, mesélnek, rajzolnak róla, vagy ajánlót írnak hozzá. A legtöbb könyvet olvasó iskola (létszámarányosan) megszerzi a vándorkupát.

- Ian Whybroe: Szeleburdi szurikáták és Berg Judit: Lenge mesék (könyvtárhasználatra épülő szabadítós játék, könyvtárhasználatra épülő nyomozós játék).

Kiállítás: Az olvasott meseregények alapján elkészített rajzokból rendezik.

Állatbarát Könyvtár - Állatbarát Olvasó Kihívás gyerekeknek, felnőtteknek. Az Állatvédelmi Oktatásért Alapítvány kezdeményezésére létrejött az Állatbarát Könyvtár Program, amelyhez a Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtár nagy örömmel csatlakozott:

- olvasáshoz kötött matricagyűjtés,
- tematikus programok, állatasszisztált foglalkozás Szujó Tünde óvodapedagógussal,
- adománygyűjtés a Kóborka Túri Állatvédők Közhasznú Egyesület részére.

8.3. Fejlesztő Egyesület 2023

2022 decemberében jegyezték be a Mezőtúron működő Fejlesztő Egyesület 2023 elnevezésű civil szervezetet. Az Egyesület létrehozója Nagy Anikó gyógytornász-fizioterapeuta, manuálterapeuta, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon végzett gyógypedagógus, logopédus és közoktatás-vezető szakon szakvizsgázott pedagógus. Több mint 20 éve dolgozik a segítő szakmában. Gyógypedagógus-logopédus munkája alatt logopédiai alapellátásban, szakértői bizottságban, szűrésben, korai fejlesztésben nevelési tanácsadásban is tevékenykedett, így jól ismeri a mezőtúri államilag finanszírozott oktatás-nevelési intézmények munkáját, továbbá az egészségügyi ellátórendszert, mert munkája kapcsán rálátása van ezekre a szektorokra. Az Egyesületet önerőből építette fel, amiatt szerény infokommunikációs eszközparkkal rendelkezik.
Az Egyesület saját székhellyel, telephellyel és tárgyi eszközökkel rendelkezik. Kellemes környezetben, kiválóan felszerelt fejlesztőteremben, egyéni és csoportos kezelések keretében történik a foglalkozás a páciensekkel. Havonta két alkalommal klubfoglalkozás keretében „Gyerünk kisanyám" és „Háztűzőrző" címmel hirdeti ingyenes tevékenységeit. Szakmai szolgáltatások: gyógytorna, fizioterápia, logopédia, gyógypedagógia, nevelési tanácsadás, szakmai együttműködés. Helyszíne az 5400 Mezőtúr, Petőfi Sándor utca 53. szám alatti Mezőtúr Civilek Háza.
Az Egyesület csecsemők részére heti rendszerességgel csoportos prevenciós és terápiás babatornát biztosít. Szükség szerint a gyógytorna eszközeivel (masszázs, aktív, passzív technikák, reflexgátló módszerek útján) egyéni kezelés biztosítására van lehetőség eltérő mozgásfejlődés gyanúja és fennállása esetén, illetve mozgásszervi megbetegedés esetén.
Gyermekeknek 0-4 éves korig standardizált diagnosztikus vizsgálatot nyújt a képességeik feltárása érdekében, hogy az érdeklődő szülő vagy pedagógus képet kapjon a gyermek állapotáról, beszéd, hallás, motorikus képességek, figyelem, szociabilitás, adaptív viselkedés és kognitív képességek terén.
Az Egyesület kisgyermekeknek és nevelés-oktatási intézménybe járó gyerekeknek beszédindítás, nyelvi késés, artikuláció javítás, dadogás terápia, iskolai nehézség javítását, a teljes gyermekkori mozgásszervi megbetegedést felölelve, mind a megkésett mozgásfejlődést, mind a ferde nyaktartást, mind az ortopédiai megbetegedéseket, mind a tartási rendellenességek betegségeinek a gyógytorna kezelését biztosítja.
A kezeléseket, életviteli tanácsadás, ergonómiai tanácsadás, szülői edukáció is kíséri.

Az Egyesület célja:
- csecsemők, gyermekek, felnőttek, különleges bánásmódú egyének, fogyatékkal élők testi és szellemi képességeinek a megőrzése, fejlesztése,
- kognitív és testi képességek hanyatlásának a megakadályozása, kórképek progrediálásának a csökkentése,
- segítő szakmák közötti kölcsönös együttműködés kialakítása,
- lakosság számára egészségmegőrzés biztosítása, betegségek megelőzése, prevenció,
- ergonómiai tanácsadás,
- minőségi szakmai programok szervezése,

- érdekképviselet, hátrányok csökkentése, érdekvédelem, esélyegyenlőség növelése,
- területfejlesztés, hatékonyabb szolgáltatás szervezése, biztosítása, kialakítása, meglévő ellátórendszer fejlesztése,
- hátrányos helyzetű csoportok esélyteremtés biztosítása, esélyegyenlőség növelése,
- érintett személyek harmónikus fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítása,
- gyermekjólét biztosítása,
- mozgásfejlesztés, egészséges életmódra nevelés.

Az Egyesület tevékenysége:
- prevenció, gyógytorna, logopédiai, gyógypedagógiai tevékenység, rehabilitációs tevékenység,
- manuálterápia, fizioterápia, mozgásfejlesztés, komplex fejlesztés,
- egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, gyógyító-, egészségügyi rehabilitációs tevékenység,
- hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése,
- tájékoztatás, felvilágosítás, tanácsadás, vizsgálat, terápiás szolgáltatórendszer biztosítása,
- gyermekek, fogyatékosok számára szakmai szolgáltatások biztosítása,
- szülői segítő szolgáltatás szervezése, szakmai műhelymunka, szaktanácsadás biztosítása,
- komplex állapotfelmérés, korai fejlesztés, logopédiai, gyógypedagógiai, gyógytorna ellátás, tanácsadás,
- érintettek és szakemberek közötti kapcsolat felvétel biztosítása.

Az Egyesület szolgáltatásai felsorolás szintjén:

1) Gyógytorna vizsgálat, kezelések:

<u>Reumatológiai kórképek:</u>
- ízületi kopások (arthrosisok),
- csontritkulás (osteoporosis),
- porckorong kopás (discopathia),
- porckorongsérv kezelése McKenzie módszerrel,
- porckorongsérv kezelése BGA technikával (Bene Máté féle gerinc terápia),
- RA (rheumatoid arthritis),
- Bechterew-kór (SPA),
- TMD Temporomandoibuláris ízület fizioterápiája,
- NMPT Natural Movement Pattern Training,
- komplex mozgásvizsgálat.

<u>Műtéti utókezelés, balesetek utáni rehabilitáció:</u>
- törések, ficamok, szalagsérülések.

<u>Ortopédiai betegségek tornája:</u>
- műtétre való felkészítés a gyorsabb rehabilitáció érdekében, műtét utáni rehabilitáció (csípő, térd TEP),
- protézis beültetés utókezelése,

- egyéb ortopédiai betegségek kezelése.

Manuál terápia

- mozgató szervrendszer visszafordítható működési zavarainak vizsgálata és kezelése.

Fascia kezelés és triggerpont terápia

- lágyrész manuálterápia körébe tartozó myofascia lazító technika.

Gerinctorna:

- prevenciós és korrekciós gerinctorna,
- csontritkulást megelőző torna,
- stretching gyakorlatok,
- porckorongsérv kezelés (McKenzie),
- porckorongsérv kezelése BGA technika,
- Schroth módszer – gerincferdülés kezelése,
- NMPT Natural Movement Pattern Training.,

Neurológiai betegségek kezelése:

- Parkinson-kór,
- Sclerosis multiplex,
- féloldali bénulás (stroke),
- faciál parézis.

Gyermekek tornája:

- hanyagtartás,
- gerincferdülés,
- Scheuermann kór,
- lúdtalp, dongaláb,
- mellkasdeformitás (tyúkmell, tölcsérmell),
- megkésett mozgásfejlődésű csecsemők kezelése,
- szülés utáni felkarbénulás kezelése,
- ferde nyak tartás/ tortikollisz kezelése,
- mozgásfejlesztés által biztosított képesség fejlesztés,
- BKFK SEED fejlődési mérés.

Értorna:

- artériás torna, vénás torna.

Intim torna:

- gátizom torna, inkontinencia kezelés.

Kinezio-tape:

- szalag ragasztás.

Állkapocs-ízület fizioterápiája

- TMD Temporomandoibuláris ízület gyógytornája.

2) Gyógypedagógiai vizsgálat, ellátás:

Gyermekek komplex állapot felmérése:
- egyéni fejlesztő program kidolgozása,
- tanácsadás,
- általános képesség fejlesztés,
- részképesség fejlesztés,
- számolási képesség fejlesztése,
- iskolai előkészítő foglalkozás,
- társszakmákkal, továbbá civil szervezetekkel való együttműködés,
- iskolaérettségi vizsgálat.

3) Logopédiai vizsgálat, ellátás:

- artikulációs zavar korrekciója,
- beszédritmus zavar terápiája, dadogás, hadarás,
- nyelvlökéses nyelés ellátása,
- afáziás betegek ellátása,
- megkésett beszéd és nyelvi fejlesztés,
- anyanyelvi-, kommunikáció és részképesség fejlesztés,
- TMD Temporomandoibuláris ízület fizioterápiája,
- beszédészlelés és beszédmegértés fejlesztése,
- BKFK SEED fejlődési mérés,
- beszéd és nyelvi készültség mérés,
- iskolaérettségi vizsgálat.

4) Egyéb szolgáltatások:

- CPM passzív mozgató gép bérlés és betanítás,
- csípő és térd protetizált betegek térde közé illeszkedő 6 cm vastag memória habszivacs párna bérlése.

8.4. Mezőtúri Kórház és Rendelőintézet Egészségfejlesztési Iroda

Az Egészségfejlesztési Irodák nem civil szervezetek, de gyermekeket érintő teendőik miatt érdemes a munkájukról említést tenni.

A Széchenyi Terv keretében, pályázatok útján Magyarország Kormánya 2011-ben létrehozott egy olyan egészségfejlesztési hálózatot, amelynek célja az egészségtudatosabb szemlélet meghonosítása, fejlesztése. Átfogó rendszerben működve váltotta fel a korábban egymástól függetlenül működő egészségfejlesztést szolgáló különböző programokat.
Az egészségfejlesztési irodák (továbbiakban: EFI) az egészségügyi ellátórendszer részeként működnek önállóan vagy egyes kórházakhoz kapcsolódva. 2014 évre 61 iroda, jelenleg 113 iroda működik az országban. Az irodákban térítésmentesen vehetők igénybe az egészséggel kapcsolatos közösség- és szemléletfejlesztő szakmai programok.

Az irodák létrehozásának céljai az adott kistérség, járás eltérő prevenciós, egészségfejlesztési programjainak összehangolása, a programokat szervező intézmények, szervezetek működésének összehangolása, hidat képezve az egyes szervezetek között erősíti az alapellátás szerepvállalását a megelőzésben. Mindennek középpontja a gyógyító szemlélet és működés megvalósítása.

A hálózat céljai a szemléletformálás, az egészségtudatosság növelése, az egészség megőrzését szolgáló magatartásformák elterjesztése, egészségfejlesztést célzó programok szervezése, lebonyolítása, az ehhez szükséges infrastruktúra biztosítása.

A hálózat hosszú távú céljai a lakosság általános egészségi állapotának javítása, a hazai lakosság egészségben töltött évei számának növelése, az egyéni felelősségvállalás erősítése, a területi egészségfejlesztési különbségek csökkentése.

Az irodák saját székhelyükön térítésmentesen végzik a következő feladatokat: egészségügyi szűrések, az életmódból adódó rizikófaktorok felmérése, életmódváltó tanácsok adása, állapotfelmérés, heti tornafoglalkozás.

A programok jelentős része külső helyszíneken valósulnak meg, így helybeli programokon, települési rendezvényeken (pl. Majális, Városi Gyermeknap, Egészségnap), munkahelyeken, oktatási intézményekben, az idősellátás intézményeiben is találkozhatunk a szolgáltatásaikkal, ingyenesen részt vehetünk rajtuk.
Az irodák többségében Lelki Egészség Központ (továbbiakban: LEK) néven önálló, a lelki egészség védelmét szolgáló munkacsoport is működik.

Az Egészségfejlesztési Iroda a Mezőtúri Kórház és Rendelőintézet épületében található, ahol 2 fő dolgozóval (1 fő gyógytornász, 1 fő ápoló) látja el feladatait. Szolgáltatásai köre 2019-ben, pályázati lehetőség útján kibővült a LEK szolgáltatásaival. Utóbbiban 1 fő pszichológus, 1 fő mentálhigiénikus, 2 fő szociális munkás és 1 fő védőnő dolgozik.

A járási egészségterv kidolgozását az egészségügyi törvény 2016 évi módosítása teszi kötelezővé. Megvalósításába az egészségfejlesztési irodákat is be kell vonni.

Mezőtúr Város Önkormányzata a Mezőtúri Kórház és Rendelőintézet, illetve egyéb szervek közreműködésével elkészítette a 2024-2029 között érvényes Mezőtúri Járás Egészségtervet. A Tervből kiderül, hogy a Mezőtúri Kórház és Rendelőintézet pályázata sikeres volt és a TÁMOP 6.1.2-11/3-2012-0015 „Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok a mezőtúri járásban" című kiíráson nyert. A pályázat az Európai Unió Szociális alap társfinanszírozásával valósult meg az Új Széchenyi Terv keretein belül. A pályázat támogatásával a Mezőtúri Kórház és Rendelőintézet „az egészségügy területén betöltött szerepét a lakosság igényeit és szükségletei szem előtt tartva kimagasló egészségfejlesztési és egészség megőrzési programokat hajtott végre és valósított meg". Az életmódváltó és szemléletformáló programokba a Mezőtúri Járás települései: Mezőtúr, Túrkeve, Kétpó, Mesterszállás és Mezőhék lakossága került bevonásra.

A helyi EFI az Országos Kórházi Főigazgatás felügyelete alatt végzi a feladatait, évenként kiadott kötelező programok alapján.

- **<u>Gyermeket tervező, gyermekes családokra irányuló, illetve szülői készségek fejlesztésére irányuló tevékenységek.</u>**

Célcsoport: gyermeket tervező, illetve újszülött, kisgyermekes családok.

Alapfeladaton belül megvalósított program neve	Felkészülés a fogamzásra, szülésre, újszülött ellátására
A program célja	gyermeket tervezőknek szülésre, szülői szerepre felkészítő program
Érintett települések és megvalósítás helyszínei, időpontjai	Mezőtúr, védőnői szolgálat 2024. július 19. – december 06. összesen 4 alkalom
Program típusa	oktatás, tanácsadás
Résztvevők száma (fő)	21 fő
Az EFI által a lebonyolításba bevont partnerek megnevezése	Mezőtúri Kórház és Rendelőintézet
Megvalósításba bevont közreműködők neve, végzettsége	Szabó Dóra (védőnő)

Szülésre, szülőszerepre felkészítő oktatóvideók lejátszása a kismamáknak. Kérdések – válaszok. Szülőszoba látogatása.
Az oktatóvideók témái:

- a várandósság fiziológiás változásai
- magzati élet fejlődése
- várandós vizsgálatok, protokoll
- babakelengye, kórházi csomag

- szülőszoba látogatás
- apás szülés
- szívhang hallgatás
- szülés megindulásának jelei, a szülés szakaszai
- szülés alatti fájdalomcsillapítás
- az újszülött megérkezése, kórházi ellátása
- az újszülött családba érkezése körüli teendők
- az első orvosi és védőnői vizsgálat
- légzés a vajúdás alatt
- újszülött fogadása, otthoni gondozása, ápolása
- újszülött reflexek
- újszülött fiziológiás eltérései
- leggyakrabban előforduló problémák
- fürdetés, köldökellátás, bőrápolás
- lázmérés, lázcsillapítás
- szoptatási tanácsadás, anyatejes táplálás fontossága
- emlő felkészítése a szoptatásra
- fejés, anyatej tárolása, felhasználása
- a gyermek után járó szociális ellátások
- kötelező és választható védőoltások
- őssejt vétele, tárolása, előnye.

❖ **<u>Szülői készség fejlesztése: babamasszázs, szoptatás támogatása</u>**

Célcsoport: újszülött, kisgyermekes családok.

A program célja	Az újszülött ellátásában való segítségnyújtás, szoptatás támogatásának megerősítése, problémák megbeszélése, babamasszázs segítségével a szorosabb anya-baba kapcsolat kialakítás
Érintett települések és megvalósítás helyszínei, időpontjai	Mezőtúr, védőnői szolgálat Szoptatás támogatása: 2024. január 17. – február 14. (2 alkalom) Babamasszázs: 2024. január 23. – október 24. (5 alkalom)
Program típusa	oktatás, tanácsadás, problémák megbeszélése
Résztvevők száma (fő)	Szoptatás támogatása: 6 fő Babamasszázs: 15 fő
Az EFI által a lebonyolításba bevont	Mezőtúri Kórház és Rendelőintézet

partnerek megnevezése	
Megvalósításba bevont közreműködők neve, végzettsége	Szabó Dóra (védőnő)

A babamasszázs tanfolyamon a masszázs kivitelezését sajátítják el:

- javallatok, ellenjavallatok
- a babamasszázs hatásai
- alkalmazható anyagok, segédeszközök
- a masszázs előkészületei
- a kivitelezés módja.

A babamasszázs, mint szeretgető érintés, már újszülött kortól elkezdhető.

A szoptatás támogatása:
Minden évben újabb és újabb kutatások erősítik meg azt, hogy milyen fontos a kizárólagos szoptatás a baba 6 hónapos koráig, valamint a további folyamatos szoptatás, egyéb táplálék kiegészítés mellett a gyermek 2 éves koráig vagy azon túl is.

Az anyatejes táplálás optimális tápanyag bevitelt jelent a gyermek számára, csökkenti bizonyos betegségek kockázatát, mint pl. a hasmenés, légző rendszeri betegségek (pl. tüdőgyulladás), fülbetegségek és húgyúti fertőzések. A szoptatás alapvető része a gyermek megfelelő gondozásának, biztosítja az egészséges növekedést és lelki fejlődést.

- **<u>Szülői készség fejlesztése: szülőklub - könyvtári alkalmak</u>**

Célcsoport: újszülött-kisgyermekes családok

A program célja	A felmerülő problémák megbeszélése, tanácsadás, oktatás
Érintett települések és megvalósítás helyszínei, időpontjai	Mezőtúri Városi Gyermekkönyvtár Képtó: 1 alkalom 2024. január 09. – december 09. (12 alkalom)
Program típusa	oktatás, tanácsadás, problémák megbeszélése
Résztvevők száma (fő)	szülőklub: 55 fő Képtó: 7 fő
Az EFI által a lebonyolításba bevont partnerek megnevezése	Mezőtúri Kórház és Rendelőintézet
Megvalósításba bevont közreműködők neve, végzettsége	Szabó Dóra (védőnő)

A szülőklub témái:

- felkészülés a családtervezésre

- hozzátáplálás, csecsemőtáplálási irányelvek és ételallergiák
- a mozgás szerepe, lábboltozat erősítő tornagyakorlatok (gyógytornász által tartott előadás)
- digitális/online világ veszélyeire való figyelemfelhívás (rendőrség által tartott előadás)
- bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése, felismerése (rendőrség által tartott előadás)
- szülésre felkészítés, újszülött ellátása
- gyermeket érintő krónikus betegségek
- szülővé válás, testvérkapcsolatok (mentálhigiénikus által tartott előadás)
- lelki egészség a várandóság idején és a gyermeknevelés mellett
- hogyan készüljünk fel a betegségekre, mit tartsunk otthon a házipatikában, felelős gyógyszerszedés (gyógyszerész által tartott előadás)
- bőrápolás a hideg időszakban.

8.5. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Mezőtúri Tagintézmény

Az intézmény nem civil szervezet, de gyermekeket érintő feladataik miatt érdemes a munkájukról említést tenni.

A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat fenntartója a Szolnoki Tankerületi Központ. Az intézmény 2013. szeptember 1-jén kezdte meg működését a szakszolgálati intézmények, intézményegységek összevonásával. A jelenlegi forma közelebb hozza a kliensek számára az elérhető szolgáltatásokat. A székhelyintézmény Szolnokon, a vármegyeközpontban van, 9 tagintézménye a vármegye városaiban, többnyire a járási központokban helyezkednek el. Egyes tagintézményeknek telephelyük is van más településen. A tagintézményekben dolgozó szakemberek a vármegye 78 településén (56 község, 22 város) látják el feladataikat. A Mezőtúri Tagintézmény illetékességi területe a Mezőtúri Járáshoz tartozó öt települést fedi le (Mezőtúr, Túrkeve, Kétpó, Mesterszállás, Mezőhék), ahol a szakember ellátottságra és a helyi igényekre alapozva végzik feladataikat.

A pedagógiai szakszolgálatok működését számos jogszabály szabályozza, melyek az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában részletesen bemutatásra kerülnek (www.jnszmpsz.hu). Az Intézmény feladatát a nemzeti köznevelésről szóló törvény határozza meg, amely szerint a szülő és a pedagógus nevelő munkáját, a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását segítik a pedagógiai szakszolgálatok.

A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat fenti honlapján található az intézmény jövőképe rész, amely szerint elsődleges küldetésük, „hogy olyan intézményként működjön,

- melyben a munkatársak magas szintű szakmai munkával, közös szakmai hitvallással, együttműködésben, eredményesen segítik a rászoruló gyermekeket, szüleiket és pedagógusaikat,
- melynek működése a jogszabályi keretek szerint valósul meg, egységes elveken alapul, mindezek mellett a tagintézmények megvalósíthatják egyéni szakmai arculatukat, az alkalmazottak szakemberként kiteljesedhetnek,
- mely nyitott, minden érintett számára elérhető, kliens- és partnerközpontú,
- melynek működése a Fenntartó elképzelésével összhangban valósul meg, eredményességével elégedett.”

A Jász-Magykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat kilenc szakszolgálati tevékenységet lát el (a zárójelben szereplő adatok az Intézmény 2023/2024 évről szóló beszámolójából származnak):

- szakértői bizottsági tevékenység (441 szakértői vélemény, 219 kiegészítő logopédiai vizsgálat, 4 szakterületi logopédiai vizsgálat, 14 kiegészítő mozgásvizsgálat),
- továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,
- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás (39 gyermek),

- nevelési tanácsadás (272 gyermek, akik közül 129 gyermek pszichológiai, 115 gyermek gyógypedagógiai, 28 gyermek fejlesztőpedagógiai ellátásban részesült),
- logopédiai ellátás (324 szűrővizsgálat, 121 fő terápiás ellátás, 7 fő tanácsadásba vont),
- konduktív pedagógiai ellátás,
- gyógytestnevelés (29 fő),
- iskola- és óvodapszichológiai ellátás koordinációja,
- kiemelten tehetséges gyermekek és tanulók gondozása (251 fő tehetségszűrés, 32 fő visszamérés).

A Mezőtúri Tagintézményben cél a kliensek érdekeinek szem előtt tartása, támogatása. Szándékuk az ellátottak életvezetési, fejlődési és tanulási esélyeinek javítása. Elkötelezettek a prevenció és a szakmai alaposság iránt a munkájuk során. Igyekeznek tovább növelni a járásban a szakszolgálati munka elismertségét, működésükkel törekednek erősíteni a kapcsolattartást a kliensekkel és szüleikkel, nevelőikkel, valamint a társintézményekkel. Az intézménynek számos belső és külső kapcsolata van a kliensek minél hatékonyabb ellátása érdekében, a vármegyei tagintézmények, telephelyek, további szakszolgálatok intézményei, a szociális szféra esetében a gyermekvédelmi intézmények, továbbá a nevelési-oktatási intézmények tekintetében.

2022-től a Jász-Magykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Családbarát Munkahely tanúsító védjegyet kapott. A 2021/2022. tanévtől Boldog Pedagógiai Szakszolgálat címet nyerte el a Mezőtúri Tagintézmény. A fejlesztések mellett hagyományos és szezonális programjaik is várják az ellátásban részesülőket a legtöbb tevékenységi területükön. Kiemelt jó gyakorlataik a korai fejlesztés Mezőtúri modellje, a tagintézmény Zöld Programja, a pedagógiai szakszolgálatokra adaptált Boldogság Programjuk. Munkatársaik rendelkeznek speciális képesítésekkel (előírás a gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, konduktor, gyógytestnevelő, fejlesztő pedagógus, tanácsadó pedagógus, tehetségkoordináló, gyógypedagógiai asszisztens végzettség), valamint alternatív terápiás eszközök is a rendelkezésükre állnak ezekhez a módszertanokhoz.

Programjaik 2024-ben:
- farsang a korai fejlesztésben részesülő gyermekek részére,
- Víz-party: jelképes évzáró és ballagás a tagintézményben,
- Szikra Tábor autista gyermekek számára,
- Boldogság Program címátadó ünnepség Budapesten,
- mikulás ünnepség, kézműveskedés a korai fejlesztésben részesülő gyermekek részére.

IV. Összegzés

Mezőtúron biztosítottak a gyermekvédelem, a gyermekjóléti szolgáltatás alapintézményei. Az itt dolgozó szakemberek sokszor erőn felül segítik a nehéz sorsú családokat.
A beszámoló több pontja is megemlíti a **gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer fontosságát,** amelyet fontos sokszor hangsúlyozni. A gyermek nem minden esetben tudja jelezni és megfogalmazni a problémáját, ezért szüksége van a körülötte élő felnőttek segítségére. Hatékony segítség akkor nyújtható, ha a problémát minél hamarabb felismerik, és jelzik az illetékes szakemberek felé. A gyermekvédelem alappillére az **együttműködés**, a jelzőrendszer tagjai közötti folyamatos **kapcsolattartás**, és nagyon fontos a **prevenció** is.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028 gyermekvédelemmel kapcsolatos részében a következő megállapítás olvasható a jól működő gyermekvédelmi rendszerről:
„Egy jó rendszer képes csökkenteni a gyermekek-fiatalok hátrányát, megszakítja a társadalmi újratermelődés láncolatát képzéssel, felzárkóztatással, egyéni gondozással, személyiségfejlesztéssel, a munka világába történő bevezetéssel, lakhatás támogatással és egyéb szolgáltatásokkal."
Mindezen közfeladatok ellátása során a társadalomnak törekednie kell arra, hogy ezeket a feladatokat minél magasabb szinten végezze, ezzel biztosítva a védőhálót a gyermekvédelem területén.

A szülők, a családban élő felnőttek, a gyermekekkel foglalkozó szakemberek felelőssége hatalmas a gyermekek védelme terén. Példamutatással, tanítással, őszinte, értő beszélgetéssel sokat javíthatunk a helyzeten. Minden gyermek, minden eset egyedi, mely mindig egyedi megoldást is kíván, ehhez kell az, hogy a szakemberek, a szülők közösen döntsenek, mely döntés meghozatala során legyenek tekintettel **a gyermek mindenek felett álló érdekére**.

A beszámoló elkészítéséhez felhasznált jogszabályok, dokumentumok

1. Magyarország Alaptörvénye

2. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

3. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet

4. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény

5. A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III.27.) Kormányrendelet

6. Mezőtúr Város Önkormányzata Képviselő-testületének települési támogatásról szóló 21/2020. (VIII.27.) önkormányzati rendelete

7. Mezőtúr Város Önkormányzata Képviselő-testületének a települési támogatásról szóló 21/2020. (VIII.27.) önkormányzati rendelete alapján adható karácsonyi természetbeni támogatás jogosultsági feltételeinek meghatározásáról szóló 17/2024. (X.31.) önkormányzati rendelete

8. A Berettyó-Körös Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ beszámolója; előkészítette: **Kádár Anikó intézményvezető, Túri Ilona és Nyujtó-Czeglédi Bernadett szakmai vezetők**

9. Mezőtúri Városi Intézmény - Csoda-Vár Központi Óvoda és Bölcsőde beszámolója; előkészítette: **Róka Éva igazgató, Kiss Brigitta igazgató-helyettes, gyermekvédelmi felelős**

10. Mezőtúri II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola beszámolója; előkészítette: **Kozák Zsolt Gyula igazgató**

11. Mezőtúri Református Kollégium, Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Bölcsőde beszámolója; előkészítette: **Égerné Tamás Annamária főigazgató**

12. Szent István Katolikus Általános Iskola és Óvoda beszámolója; előkészítette: **Horváth Róbert főigazgató**

13. Karcagi Szakképzési Centrum Mezőtúri Szakképző Iskola és Kollégium beszámolója; előkészítette: **Gonda Ákos**

14. Karcagi Szakképzési Centrum Teleki Blanka Gimnázium, Technikum és Kollégium beszámolója; előkészítette: **Majoros Gergely igazgató**

15. Mezőtúri Rendőrkapitányság beszámolója Mezőtúr Város 2024. évi közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról; előkészítette: **Kiss Ferenc r. alezredes, rendőrségi főtanácsos, kapitányságvezető**

16. FICSAK Mezőtúr Alapítvány beszámolója; elkészítette: **Korcsok Anita kurátor**

17. Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtár tájékoztatója; elkészítette: **Bordács Judit igazgató**

18. Fejlesztő Egyesület 2023 tájékoztatója; elkészítette: **Nagy Anikó ügyvezető igazgató**

19. Mezőtúri Kórház és Rendelőintézet Egészségfejlesztési Iroda tájékoztatója; elkészítette: **Nagyné Fekete Szilvia szakmai vezető, ápolási igazgató, Soltészné Krizbai Erika EFI munkatárs**

20. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Mezőtúri Tagintézményének tájékoztatója, elkészítette: **Bencsik Mária Bernadett tagintézmény-igazgató**

21. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat 2023/2024. évre szóló beszámolója,
https://jnszmpsz.hu/wp-content/uploads/2025/01/2023-2024-Beszamolo_alairt.pdf

22. Mezőtúr Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028.

23. Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Hatósági Osztálya beszámolója; **Tóthné Törjék Edina szociális ügyintéző, Szendi Ilona szociális csoportvezető**